

KATOLISKI MISIJONI

AVGUST 1958 — LAS MISIONES CATOLICAS XXXII 8

KATOLIŠKA POROKA PO BENGALSKEM OBREDU

Iz pisma misijonarja o. Cukale-ja k članku "Dispanzer sv. Ignacija", v tej številki.

Dragi urednik!

Pošiljam Ti tale prispevek za "Katoliške misijone"; prilagam nekaj slik dizpanzerja in njegovih delavcev. Avtor tega članka, moj prijatelj Nišid, mi je na mojo željo odstopil sliko svoje zaroke. Bila je v pristnem bengalskem stilu. Pa jo priobči z razlago. On in njegova zaročenka Šepali sta študirala univerzo, kjer sta se spoznala. Oba iz odlične bengalske rodovine in konvertita oba.

Na dan zaroke se je Nišidova družina zbrala v hiši Šepali Sinha. Sledi blagoslov, ki ga dasta obe materi svojemu zetu oziroma snahi in obstoji v tem, da jima položita na glavo klas trave in zrno riža, nakar obadva za-

ročenca izvršita "pronam" t. j. poljubita noge svojima taščama. Pristopi duhovnik in ju blagoslovi v bengalščini. Slika ju kaže sedeča po blagoslovu. Sedem mesecev potem je sledila poroka. Izvršiti se more le zvečer, kot zahteva bengalski običaj, ker tedaj ni bilo govora o slovesnosti z večerno mašo. Namesto prstana je začrtal Nišid svoji nevesti s prstanom rdeči šindur po sredi prečke, nakar sta si izmenjala venec, ki sta ga nosila krog vratu, "mala" imenovan. Bila je prva poroka v čisto bengalskem stilu, ki še čaka odobrenja. Ves obred je spremljala obredna pesem v sanskritu in Rabiñdranatu Takorejev šongit (napev). V ostalem je obred potekal po navadnem vzorec.

Na poti do misijonskega poklica

Piše Karel Wollbang CM, Philadelphia, U.S.A.

V. Nevarnosti pri izbiri poklica

Dve glavni oviri.

Pri odločanju doraščajočih mladostnikov za bolj vzvišen poklic obstajata v naši dobi dve veliki oviri.

V svetu okrog nas je to posebno naraščajoča privlačnost materialnega sveta z vsem, kar mladini mimogrede nudi: denar za zabavo v prostih urah, ki jih je vedno več; izdatne vsote ob plačilnih dnevih v mnogih lahko dostopnih službah; vse mogoče komoditete v dnevnem življenju, vključno avto, televizijo, radijo in dva prosta dneva koncem tedna za oddih. Še stotine drugih vab mladost moti.

Druga velika ovira pa je v mladini sami. V preobilju doraščajoči otrok si ne zna nič več odreči. Ob pomanjkanju smisla za žrtve, je grozno samo pomisliti na pokorščino, odpoved, resno delo. Splošna kritika objektivnih šolnikov v USA poudarja, da mladina premalo študira resne predmete in da skuša skozi šolska leta bolj zlahka, kot z resnim učenjem. Mnogi nočejo nadaljevati s študijem, dasi imajo mnogo prilike oditi v višje šole. In ta materialistična miselnost je vedno bolj opazna po raznih delih sveta, ki so sedaj po komunikacijskih sredstvih, kot so tisk, televizija, radio, film, številna in nagla prevozna sredstva ter bolj intenziven stik v mednarodnem življenju, med seboj vedno bolj povezani.

Krivda leži čisto na starših.

Mnogi starši, ki so vzorni in pametni, jemljejo poklic svojih otrok silno resno. Tudi pomagati jim skušajo na potu iskanja za pravo odločitev. Nevarnost v njih primeru nastane, če začnejo preveč siliti v otroka v želji, da bi postal duhovnik ali misijonar. Upravičena želja spremljana z vztrajno gorečo molitvijo za otrokov poklic, je vedno na mestu. Za poklic se mora odločiti ob pravem času otrok sam, ker bo to njegov življenjski poklic in bo moral njegovo odgovornost in bremena tudi sam prenašati. Zato ne sme biti nihče v ta poklic siljen. Znani so primeri, ko je otrok sijajno kazal in se vidno razvijal v pravo smer utrjevanja poklica. Ka so začeli starši posegati vmes, se hvaliti v okolju, kaj vse bo njihov otrok, v katero semenišče ali družbo bo šel, se je prej ali slej vse spreverglo v nič.

Druga nevarnost pa je, da se otrok v nežni mladosti od staršev navzame v prvi vzgoji uživanja željnosti in lahkega gledanja na svet, službo, družino. Taki starši kaj radi načrtno sina ali hčer naravnost odvrtaajo od duhovniškega ali sestrskega poklica. Kadar jim pa otrok omeni misij-

jonski poklic, jih kar vrže iz ravnotežja, češ "moj otrok ni zato na svetu, da bi kje v misijonih med divjaki trpel."

FBI je v USA ugotovila od lanskega leta velik porast mladostne kriminalitete med doraščajočo mladino. Šef te uradne ameriške varnostne policije Edgad Hoover je v januarju izjavil, kako statistike jasno pričajo, da bi mogli imenovati ta v teh letih tako alarmantno naraščajoči socialni pojav — kriminaliteta staršev, zakaj slaba mladina prihaja iz razbitih in zanikrnih domov. Iz dobrih domov zločincev skoraj ni. Družabno zlo se začinja v družini. Čim slabša je, tem manj bo iz otroka napravila.

Usodno igranje z otrokovim poklicem.

Težko je misliti, da se v primerih vmešavanja pri izbiri otrokovega poklica taki očetje in matere zavedajo, v kako sveto in delikatno zadevo se vtikajo. Prav lahko se bo vse skupaj usodno končalo.

Poklic je vedno božji klic in dar. Bog, stvarnik in ohranjevalec vesoljstva, sam govori: "Jaz hočem tega mladega fanta." Ponovno zahteva in terja, a starši trmasto odkimavajo: "Ne damo ga. Ne, ga je škoda." Kdo na svetu, ki ima trohico modrosti v sebi, je pripravljen vzeti nase vse nepredvidene posledice tega prepira z Bogom za otrokovo dušo in poklic?

Kdo je dal staršem otroka? Mar ne Bog sam? Rodil bi se lahko pohabljen, slep, mutast, duševno zaostal. Bog bi ga lahko vzел k sebi že pred rojstvom ali ob rojstvu, pa tudi vsak dan otrokove mladosti. Lahko ga še vzame danes ali jutri.

Bog je dal staršem zdravega, povsem normalnega in pametnega otroka. In ko ga kliče v duhovniški poklic, mu kljubovalno zabrusijo: "Tega pa nikoli!"

Vzemimo primer, da bi sveta Ana, Marijina mati, odklonila njeno prošnjo posvetiti življenje Bogu v judovski veri. Danes je jasno, da bi zaradi takega ravnanja človeštvo ne imelo Kristusa in nebo bi bilo za vse ljudi še zaprto.

Naivno preskrbni starši.

Nekateri starši imajo za svoje sinove in hčere kar podrobne načrte. Predvidevajo krasno poroko, za katero je otrokov partner že zdavnaj po njihovem okusu izbran. Vedo že, da bo njihov otrok imel ugledno in dobro plačano kariero, ljubek dom in vnuke, ki jih bodo oni lahko pestovali.

Taki starši samozavestno govoričijo: "Hočemo, da bodo naši otroci imeli vso srečo in mnogo dobrega v življenju. Boljše, kot smo imeli mi." Njih zmotno presojanje minljivega življenja ni na jasnem, kaj je na svetu prvo in kaj je sicer lahko odlično, pa vendar samo drugotno.

Kadar starši izbirajo otrokov poklic in imajo pripravljene že vse načrte za njih bodočnost, bi morali vnaprej tudi prevzeti odgovornost za tragiko njihovega življenja, ki jo srečujemo in otipljemo vsepovsod. Najusodnejše je mišljenje staršev, da bo otrok kasneje tako plesal kot on

svirajo. Ko otrok, dozorel, spozna, da so starši sokrivi njegove nesreče v razbiti družini, slabih otrocih, neprestanih razdorih v hiši, mu je težko starše še kaj spoštovati, poslušati ali za svet vprašati.

Mnogi se za otroke boje.

Kljub osebnemu poštenju in globoki živi veri so prenekateri starši na svoje otroke preveč navezani. Strah jih je, da bi jih nekoč ne izgubili, ako bi se odločili za duhovniški ali misijonski sestrski poklic. Kjer je v družini malo otrok — bodisi da jih Bog več kljub željam staršev ni dal ali pa jih niso marali in so se jih dolga leta načrtno branili — je ta nevarnost mnogo hujša.

Morda bo res malo težko, ko bo otrok odhajal v semenišče ali samostan. Toda vprašajmo starše, ki imajo duhovnike, misijonarje ali sestre. Z zadovoljnim nasmehom bodo izjavili, da so jim otroci sedaj vsaj tako blizu kot oni, ki so poročeni. Včasih še mnogo bolj, če so starši potrebni več molitve in moralne opore.

So celo starši, ki zaradi svojega protikatoliškega mišljenja in življenja otroku, ki si želi izbrati tak vzvišen poklic, ponavljajo: "Raje te vidim mrtvega, kot da postaneš duhovnik... Ubijem te, če nam napraviš to sramoto, da postaneš sestra." Življenje je bolj zamotano, kot se na prvi pogled človeku zdi, in tudi taki starši so večkrat možni. Zlasti odpor do sestrskih poklicev je v nekaterih težko razumljiv. Novejše statistike v USA, kjer je sestrskih poklicev le veliko, dokazujejo, da se mora visok odstotek deklet ob vstopu v samostan boriti s predsodki svojih domačih, posebej matere. Znan je primer, ko je oče nehal moliti in hoditi v cerkev, "odkar so mu hčer, ki je bila tako dobra dijakinja in bi služila toliko denarja, odvlekli v samostan." Ali, da je verna mati nahrulila duhovnika, ker je njeni hčerki v vprašanju poklica dal upanje, da ga bo z božjo pomočjo lahko dosegla in ga kasneje tudi je.

Počakajte, je še premlad.

Spet drugi nimajo sicer nič proti temu, da otrok izbere katerega teh poklicev, samo "malo naj še počaka, da zraste, ko je še tako mlad. Saj še ne ve, kaj dela in ne zna s svojimi možgani misliti."

Ako fant ali dekle ima potrebne znake za poklic, ne kaže preveč odlašati, ampak raje zadevo prepustiti Bogu in s svoje strani napraviti, kar je naša dolžnost. Bog, ki sam dušo kliče, ji bo dal v semenišču ali samostanu v teku priprave na poklic tudi jasnejše spoznanje, če je zanj. Vodil ga bo vedno bliže idealu, ki si ga je otrok pred vstopom in odločitvijo zamišljal.

Mnogi merodajni katoliški vzgojitelji so mnenja, da se največ poklicev izgubi zaradi mladostnih ljubavnih avantur. Prav gotovo nihče ne bo našel ali utrdil svojo poklicno odločitev pri branju ljubavnih zgodb, v raztresajočem kinu, na kaki plitvi zabavi, zakotnem plesišču ali družbi lahkoživev.

Preudarno duhovno vodstvo nujno potrebno.

Za pravo izbiro poklica, ki je dar božji, mora vsak sam veliko moliti. Pravočasen vstop v semenišče in samostan je kot mogočen ščit za ohranitev poklica. Preizkušeno duhovno vodstvo, ki ga kandidat tam dobi, je neprecenljivo pri odstranjevanju raznih ovir na poti do dosege poklica. Nikdar ne smemo pozabiti, da Bog kliče v svojo službo veliko več duš, kot se jih dejansko odzove. Mnogovrstne ovire: vražje, človeške od bližnjega in osebne, marsikoga na potu v svetišče zadržijo. Zato je tako nujno z božjo milostjo sodelovati čimbolj iskreno od trenutka, ko kdo poklic v svoji duši jasno spozna in odkrije.

Vsak se mora sam razgledati in informirati, v kateri poklic ga Bog kliče. Ni vsak za vsakega. Enega veseli dušno pastirski apostolat, drugega učenje v šolah, tretjega bolj vleče medicina. Ta misli, da ga Bog kliče v svetno duhovništvo, oni hrepeni po daljnih neobdelanih misijonskih poljanah, tretji pa je prepričan, da bo največ za božjo čast lahko doprinesel kot goreč misijonski brat, sestra ali laični misijonar. Pri sestrskih poklicih eno dušo bolj privlači tihota Karmela, drugo potrebe bolnikov po bolnicah in dispanzerjih, zapuščeni otroci v sirotišnicah ali onemogli v zavetiščih za stare. Pogled na nedolžne otroke, ki ne morejo zaradi pomanjkanja sestra v katoliško šolo, pripelje marsikatero v šolske redove. Vsi ti poklici so v misijonih vsaj tako važni kot v zaledju.

Koliko škode zaradi izgubljenih poklicev.

V življenju je vedno tragično srečati dušo, ki je poklic zapravila ali izgubila. Med moškim in ženskim svetom jih najdemo. Kasneje jim je bilo morda silno žal, a prepozno. Življenje nam je Bog samo eno dal in enkrat za vselej ga uporabljamo, kot smo se sami odločili.

Za zrelega katoličana ni težko uvideti: Če želiš k sveti maši sam in privoščiš to tudi najbolj zapuščenim ter oddaljenim v misijonih; ako hrepeniš po dobri spovedi ali pogostnem sv. obhajilu; če ti v bolnici oči zaman iščejo bolniško sestro; kadar star samevaš v kaki krajevni hiralnici; če v svojem kraju ne najdeš ljubeznivih šolskih sester za svoje otroke, ker ni katoliške šole; ko čitaš, da krive vere, komunizem in novopoganstvo osvajajo duševnost velikih narodov Azije in Afrike, ker tako manjka katoliških misijonarjev in misijonark... vedi in ne pozabi, da morajo naše lastne dobre katoliške družine preskrbeti sproti za mnogo duhovniških in misijonskih poklicev, za številne redovne brate in sestre. A tudi laičnih pomočnikov Cerkev potrebuje vsak dan več pri svojem uradnem apostolatu po vsem svetu: katehistov in učiteljev, šolnikov, zdravnikov, socialnih delavcev, inženirjev, arhitektov in agronomov. Vsak po svoje je potreben in nadvse dobrodošel. Vsak lahko močno razbremeni ramena misijonarja, ki mu mora le ostati prvo in najvažnejše direktno delo z dušami v dušno Pastirskih opravilih in spreobračanju Bogu tujega okolja. (Sledi)

PRVI KORAKI

KUPOLA SV. PETRA

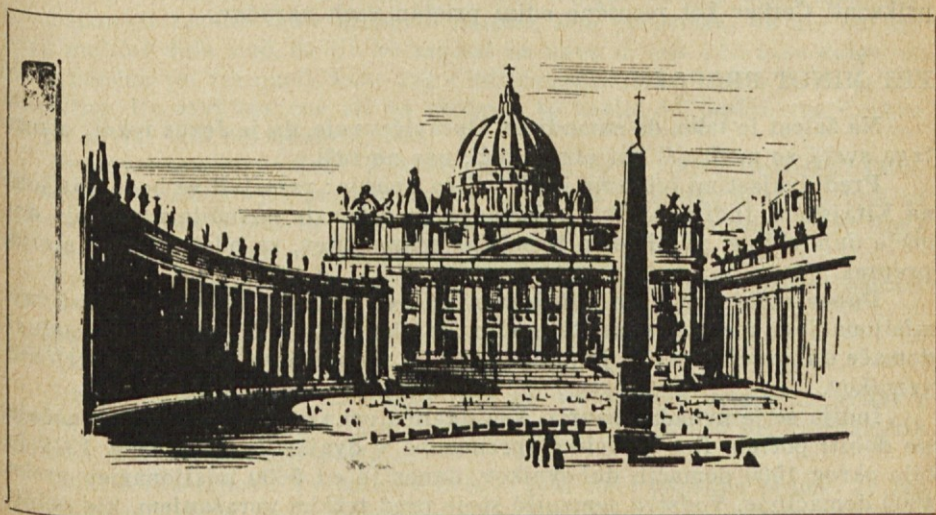
Ko sem stopal po trgu sv. Petra, sem bil nemalo razočaran. V domišljiji sem si že od mladih let predstavljal mogočnejšo cerkev. Pa me ne premaga nje veličina. Notranjost bogata, v celoti in posameznostih čudovita. Tudi lepa za svoj čas in še za danes. Vendar bi si po svojem okusu ne postavil take cerkve. Ima pač drugačno lepotno občutje človek dvajsetega stoletja.

Šele ko sem prišel na kupolo, sem doživel nekaj, kar opisati ne znam. Pred menoj je zablestela ne toliko moč kakor vzvišenost katoliške Cerkve. Nad vsemi narodi je, pa prav tako za vsak narod. Božja zamisel!

Prav je imel beograjski bogoslovec, ko je pred kratkim dejal: "Na naši bogoslovni fakulteti je polovico komunistično usmerjenih dijakov. Večina od njih niti ne misli na posvečenje. A druga zdrava in verna polovica prihaja do spoznanja, da je edino katoliška Cerkev tako svobodna in močna, da stoji nad vsemi narodi in ni sužnja nobenega režima. Zato sta dve tretjini sedanjih bogoslovcev za zedinjenje s katoliško Cerkvijo. To je naša rešitev."

In če premišljam sedanjega svetega očeta in njegove misijonske poteze. Kakšen razgled in pregled. Kakšna daljnovidnost. Že v prvi veliki okrožnici "Summi Pontificatus" je pokazal vso katoliško širino. In takoj nato je v dejanju pokazal svojo miselnost, ko je na praznik Kristusa Kralja posvetil dvanajst misijonskih škofov.

Okrožnica o Kristusovem skrivnostnem telesu je poglobila tudi misijonsko idejo, saj prav v to resnico je zakoreninjen svojski razlog, ki nalaga

Cerkvi dolžnost misijonstva in daje misijonologiji pravico do samostojne znanosti.

In v zadnjih desetih letih je posegel v svojih okrožnicah in nagovorih v velika misijonska vprašanja. "Provida Mater Ecclesia" govori o sodelovanju laikov, ki je danes misijonstvu rešitev. Dalje se je dotaknil vprašanja bogoslužja (Mediator Dei), spregovoril o zdravi akomodaciji (Humani generis). Ne kar na slepo, vse je treba dobro preštudirati, dobro premisliti. Cerkev ima bridke izkušnje iz preteklosti prav z misijonskega področja. Najti zlato sredo med novimi, če že nočemo reči moderno: revolucionarnimi posegi, pa vendar brez nevarnosti, da bi vodilo v odpad, to je odgovorno in najtežje vprašanje sodobnega misijonstva. Samo pozidati cerkve, vzgojiti duhovnike, postaviti domače škofe, vse to je še daleč premalo. Cerkev mora biti zasajena v celotno kulturno sredino. Indija, zlasti hinduistični svet, Kitajska, Japonska z vsemi neuspehi in poizkusi dokazujejo, kako zahteva tako delo zrelih ljudi, ki ne bodo z nekaj plehkimi frazami reševali svoj položaj, ampak zastavili temeljito.

Posebej je vzbudila okrožnica "Evangelii precones" pozornost vseh misijonskih delavcev, saj je res misijonska okrožnica, postavljena ob "Maximum illud" (Benedikt XV.) in "Rerum Ecclesiae" (Pij XI.). V njej je sveti oče zavzel tudi načelno stališče do kolonialne politike, ki prehaja v zgodovino. V svojih nagovorih je Pij XII. osnovno misel večkrat poudaril. Ko je 1955 govoril zgodovinarjem, je znova pribil resnico: "Katoliška Cerkev se ne istoveti z nobeno omiko. Njeno bistvo ji to prepoveduje. Pripravljena pa je sodelovati z vsako omiko. Kar v njej ne nasprotuje naravi, to prizna in dopušča. Nanjo pa gradi sveta Cerkev resnico in milost Jezusa Kristusa."

Še stojim na kupoli sv. Petra. Ne morem se ločiti od vizije. Če bi vsi imeli razgled svetega očeta, ali če bi ga vdano poslušali in njegova navodila dosledno postavili kot temelje misijonskemu delu, bi mogli majavemu svetu prikazati Cerkev kot resnično edini pristan vseh narodov.

PET MINUT PREPOZNO

Na žalost je tako, da zamudimo. Opravičevanje, da je Jezus rekel: otroci tega sveta so modrejši kot otroci luči, nas ne reši.

Pred dvajsetimi leti smo imeli velika upanja: razvijali se bodo misijoni na Kitajskem, Indiji, Afriki. Iz Rima pa so deževala navodila za vzgojo domače duhovščine, za hitro in temeljito prilagoditev, za odstranjanje starih preprek.

Danes obžalujemo, da Kitajska nima več domače duhovščine. Vsi tuji misijonarji so morali zapustiti zemljo. Kar bo obstalo, bo obstalo po zaslugi domače duhovščine (ki je je preko 2500) in redovništva, pa seveda utrjenih vernikov.

Indija se je nenadno zaprla. Vsa naglica pri vzgoji domačega naraščaja ne dohiti potreb. Res je velika sprememba v dvajsetih letih. Leta 1939 je bilo okrog 1500 domačih duhovnikov, danes je od 5600 misijonarjev preko 4000 domačinov. Vodstva semenišč stoje pred težkim vprašanjem, kje dobiti

primernih profesorjev in vzgojiteljev. Evropejci izumirajo, domači še niso pripravljeni. Pet minut prepozno.

Japonska se je odprla. Delo je uspešnejše. A že leta 1941 je država izdala zakon, da morajo biti vse višje službe izročene Japoncem. Tako je morala Cerkev iz majhnega števila 160 domačih duhovnikov izbrati 16 prelatov, ki naj zasedejo vsa odgovorna mesta prav do nadškofijskega sedeža v Tokiju. Leta 1950 je vlada to odredbo dokončno uzakonila. V celi Aziji je Japonska dežela, kjer je vsa cerkvena oblast v rokah domačinov. V zadnjih dvajsetih letih se je število misijonarjev podvojilo, podvojilo tudi število domačih duhovnikov. Toda ali ne bo šel zlati čas japonskega misijona mimo nas? Kaj pa je 1200 misijonarjev med 80 milijoni. In če bomo spet pet minut prepozno, nas bodo zanamci sodili in obsodili.

Afrika cvete. Pred dvajsetimi leti smo z veseljem pisali: srednja Afrika bo čez pol stoletja katoliška. Ura dela še bije, a bo morda tudi tu morda kmalu odbila. Poziv svetega očeta je še pravočasen. A naš odziv bo morda spet pet minut prepozen. Dva žilava tekmeča sta na delu: islam in komunizem. Mi pa nismo kos, da bi vsaka škofija dala svoj odstotek najboljših duhovnikov in vsaka redovna družba še večjega in bi z vso energijo zastavili delo posebno v Srednji Afriki. In se bo morda zgodilo, da bomo tožili, ko bo prepozno.

V teh mislih sem se znašel na trgu sv. Petra. Omamljen od veličastnega pogleda raz kupole sem pozabil, da je poldne: čas, ko iz drugega okna od desne, prav na vrhu vatikanske palače, sveti oče navadno dá svoj blagoslov. In prišel sem tudi jaz pet minut prepozno.

Mislil sem nanj, ki ima daljnoviden pogled in morda še več kot daljnoviden. Saj se okrog njega in z njim gode nenavadne, skrivnostne stvari. In potolažila me je misel, da vso našo nerodnost podpira njegova močna molitev. Je kakor Mojzes na gori. In če se bodo zaradi zlatega teleta katoliške brezbriznosti razbile table njegovih naredb, sem prepričan, da mu bo njegova molitev dala moč, da jih bo zapisal na novo in nas učil tako dolgo, da bomo končno vsi razumeli, kako gre z misijonskim delom zares in da je ura odločilna. Da svet obstane ali ne obstane, to zavisi od poslanstva Cerkve. To pa zavisi tudi od mene in tebe.

Pogledal sem mimoidoče. Kakšno misel nosijo in koliko ljubezen? Ostane skrivnost. Koliko jih prihaja na trg sv. Petra in koliko se jih popne na kupolo. Jih srečajo take in podobne misli? Morda je pa res tako, da iz Rima nič ne odneseš, če vanj nič ne prineseš.

Prinesti moraš katoliško srce, da boš odnesel katoliški, vesoljni pogled.

VATIKANSKI RADIO

Imel sem srečo, da sem stopil tudi na Vatikanske vrtove in prišel s svojim prijateljem č. g. Iskro, ki ga vsi Slovenci poslušajo pri vatikanskih oddajah, tudi do oddajne postaje.

Tudi o razsežnosti Vatikanske države sem imel napačne pojme. Je res samo simbol države. Saj v primeri z Villa Borghese ali še celo s Tivolijem

je le vrtiček. In radijska oddajna postaja ni razkošna palača. Na vse, kar je v njej, se pa tako malo razumem, da ne znam presoditi: je moderno ali ni. Važno je eno dejstvo: oddajna postaja je.

Bili so ljudje, ki so hoteli, da moramo hoditi v sandalah kot Kristus, z dolgimi lasmi kot Kristus in peš kot Kristus.

Potrebna je preprostost oznanjevalcev, zelo škodljiva pa zaostalost. Zakaj se pelje komunistični agent z letalom, duhovnik pa s kolesom? Pa še do kolesa se je moral preboriti.

Sveti oče gleda drugače. Zanimivo bi bilo iz tega vidika premisliti njegove govore. Saj govori vsem in o vsem: o dramatiki, o filmu, o televiziji, o tehničnih sredstvih. Ne pravi: proč od filma, ker zastruplja. Nasprotno govori: ustvarite dobre filme, vzgojite ljudi, da bodo zahtevali poštene filme. Gledališki oder naj postane prižnica, a tako, da ne bo nič prizadeta umetnost.

Pa saj ga poznamo tega izrednega moža.

Človeka zaboli, če sliši, da en sam ameriški trust uporabi za svojo propagando, torej: samo za svojo reklamo več denarja, kot zberemo vsi katoličani v enem letu za misijone. In moramo sem všteti vse organizacije in vse redovne družbe, vse uradne in zasebne zbirke.

Kaj čuda potem, da ni univerz, ker ni denarja. Razumljivo, da zamorci v tisočih zastoj prosijo misijonarje, ker ne morejo k njim. Vsak list se bori s svojimi težavami. Vsaka nova šola je denarno vprašanje.

Mi pa se navdušujemo za misijone ob rabljenih znamkah in štanj ol papirju. Tudi to ima končno svoj vzgojni pomen. A vendar značilno. Laž si lahko privoščiti, da so v njeni službi najmodernejša tehnična sredstva, resnica pa si mora bosih nog utirati svojo pot.

Tudi drži, da tehnika ne reši človeškega srca, ki je danes glavno vprašanje. In vse govorjenje o miru in zlati dobi, ki jo bo prinesla moderna tehnika, je dviganje prahu. Saj vsi čutimo, kako trepetava svet, če ima eno samo atomsko bombo v rokah brezvesten diktator. A če dobi silo atomske energije v roke sv. Frančišek, lahko vsi mirno spimo in veselo pričakujemo, da bo tudi tehnika prispevala k ustvaritvi boljšega sveta.

Prav ima sveti oče, ki posebno zadnja leta naglašala: ostanite sredi sveta, kajti vi morate svet preoblikovati. Preoblikovati predvsem z duhom, z globoko vero in junaško ljubeznijo. A da boste mogli vzdržati v tekmi sveta, morate uporabiti vsa moderna sredstva.

To velja za delo na misijonskem terenu kakor v zaledju.

Ko sva se s prijateljem razšla, sem začel premišljovati. Koliko imamo katoliških radiooddajnih in televizijskih postaj? Kakšna so katoliška filmska podjetja? Nam dramatika kaj da? Umetniške panoge, znanstveno delo, kje smo z vsem tem? So misijonarji v Afriki oskrbljeni vsaj z avtomobili? So povsod tiskarne, propagandna središča, pastoralne agencije? No kaj bi našteval film misli in vprašanj...

Tudi sam sem šel domov peš, ker nimam ne avta, ne motorja, še kolesa ne. Vem pa, da bi se sv. Pavlu zdelo škoda časa za pešhojo, ker bi gotovo imel zrakoplov in morda celo svojo televizijsko postajo.

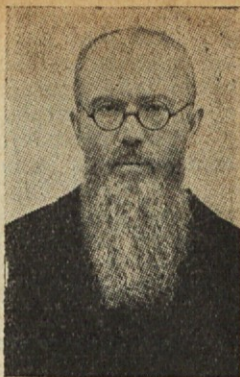
BRANKO BOHINC

MAKSIMILIJAN KOLBE

NORČEK NAŠE LJUBE GOSPE

Priredil RUDA JURČEC

V.

Brat Maksimilijan je pravkar sestavil prve osnove za borbo, ko ga je doletelo spoznanje, da velja za svetnike načelo: ljubiti se pravi trpeti! Ko se je postavljaj na čelo fronti za rešitev sveta, je začel bolehati. Najprej je začel bljuvati kri, nakar je sledila vztrajna krvavitev pljuč. Zbolel je, bila je tuberkuloza — bolezen, ki je ravno v Rimu mladini teh let najbolj nevarna. Kdor je v tistih časih zbolel, se s tedanjim zdravljenjem ni mogel več rešiti. Že na Poljskem ni bil krepkega zdravja, v Rim je prišel šibak; zdravje bi mogla rešiti samo hitra sprememba zraka in okolja, so mislili.

Bolnik se za bolezen ni mnogo zmenil, preseneča pa še, da se tudi njegovi predstojniki niso mnogo zavzeli zanj. Pri dnevnem redu je prejel nekaj olajšav, večkrat je smel na sprehod — to je bilo vse. Ko so pozneje skušali odkriti, ali je sploh bil pri zdravniku in kakšno je bilo zdravljenje, niso mogli ničesar najti. Kako je potekala bolezen in kako se je končala, ni hotel nikdar nikomur povedati. Tuberkuloza se je pojavila v letu 1917. Rim je zajelo pomanjkanje, ki je bilo v zvezi z razvojem vojne. Posledice so čutili povsod, vdrle so tudi v samostane. Italija se je že dve leti vojskovala na strani zaveznikov in iz Združenih držav je prihajalo dovolj živil, vendar premalo za fronto in za zaledje. V Maksimiljanovem zavodu ni bilo pomanjkanja. Nikdo se ni pritoževal in med zapiski tovarišev, ki so v tistih letih opravljali leta novicijata in študijev, ni bilo najti ničesar, kar bi navajalo, kako je bilo s prehrano v zavodu in kako je mogel preboleti bolnik brez težav tako bolezen kot je bila jetika. Ko so mnogo let pozneje vpraševali Maksimiljanovega tovariša, kako je bilo z boleznijo, je trdil, da za njegovo bolezen sploh ni vedel.

Oskrba v zavodu ni bila pomanjkljiva in gotovo niso predstojniki krivi, ako bolezniki nikdo ni opazil. Krivda ni pri predstojnikih in tovariših, kriv more biti samo br. Maksimilijan sam. Bil je bolnik, ki o svojih boleznih ni maral nikomur govoriti. Bolezen pa, še tako huda, ga ni zanimala. Sploh se ni zmenil zanj. Bil je kar vesel, da bo kmalu nastopil čas, ko se bo mogel posloviti od tega sveta in oditi v nebesa. Bolezen je smatral le za znak, da bo njegovo življenje kratko in da se mu mudi. Načrt mora hitro izvesti, sicer bi moglo biti prepozno. Še bolj pogosto je zahajal v kapelo, še dalj časa je ostajal kleče pred oltarjem in snoval svojo "Milico Brezmadežne". Skoraj dvajset let je moral poteči, da je prvič razkril, kako je delal in na kaj se je naslonil. Bil je leta 1935, ko je pripovedoval:

"Kako se je rodila milica Brezmadežne?" so ga vprašali.

“Oh, kaj naj povem, osemnajst let je tega in moj spomin je slab, vse podrobnosti so že zbegnile in obledele” (Vsi so vedeli, da ni imel nikdo tako dobrega spomina kot ravno on; iz same ponižnosti ni maral govoriti o podrobnostih).

“Moj predstojnik mi je naročil, da moram popisati podrobnosti, zato bom poslušen in bom navedel, česar se še spominjam.

V tistih časih smo se s tovariši pogosto pogovarjali o tem, kako naš red propada; morali bi storiti nekaj, s čemer bi ga oživili. V tistem trenutku sem vedel, kaj moram storiti: red dvigniti ali pa ga razbiti... (Besede ni spregovoril br. Maksimiljan, pač pa je glasno povedal to misel rektor zavoda p. Ignudi, odličen redovnik, velik asket in goreč zagovornik prvotnih redovnih pravil).

Meni so se resnično smilili mladi gojenci. Prihajali so v naše redovne hiše — pravi br. Maksimiljan — in so imeli najlepše namene. Ravno najbolj navdušenim se je dogajalo, da so v samostanih izgubljali vero v ideale in obupali nad potjo do svetosti, v katero so nekoč verovali. Mnogo sem razmišljal, kaj storiti.

Kaj je bilo v meni? Moram seči daleč nazaj, še v svoja otroška leta. Ko sem bil v ljudski šoli, sem si za kopejko kupil podobico Marije Device. Kmalu je postala moj prapor in obljubil sem ji, da se bom boril zanjo. Zavod v Lwowu je imel lepo kapelo in nad glavnim oltarjem je bil kip Marije Kraljice. Med sveto mašo sem legel na obraz pred njeno podobo in obljubil, da se bom vojskoval za Njo. Nisem vedel, kako bom Mariji Kraljici izpolnil obljubo. Vsekakor sem mislil na pravo orožje in pred očmi mi je lebdelo vojaško življenje, ki bi bilo posvečeno samo Mariji — bil bi Marijin vitez z vojsko vitezov ob sebi. Ko sem se pred drugim delom noviciata moral odločiti, sem svojemu predstojniku razložil načrt. Pater Dioniz Sewiak me je poslušal in mi naročil kratko, da moram vsak dan moliti k Mariji molitev: Pod Tvoje varstvo pribežimo... To molitvico opravljam še danes, dasi danes že dobro vem, kakšno vojsko je Brezmadežna hotela”.

Besede br. Maksimiljana so bile skromne. Povedal je samo, kaj mu je Marija naročila, kaj je hotela, ni pa povedal, kako se je ta razgovor izvršil, kako je prejel naročilo. Na Marijino povelje je začel snovati milico, milico Brezmabežne. Nikdar ni maral povedati, kakšna navodila je prejel, ko je ure in ure klečal pred Marijo. Sam je dodal, da ni vedel, kakšen bo boj in za kaj bo Marija to milico uporabila.

“Bil sem zelo ošaben” pravi br. Maksimiljan, “Marija pa se me je usmilila in me še bolj pritegnila. V moji celici je nad mojim ležiščem vedno bila slika svetnika, ki se mu je Marija prikazala. Pogosto sem molil in prosil svetnika, naj mi pomaga, da bom naročilo prav razumel in izvedel. V celico so prihajali tovariši in govorili, da moram zelo spoštovati svetnika, čigar sliko so opazovali...”

Ponižnost pri teh besedah ni mogla zakriti prave misli. Svetnika je častil ravno on sam najbolj in slavil ga je, ker je bil poln hvaležnosti, da je doživel, kar je doživel nekoč svetnik.

Marija je vojsko potrebovala. V Rimu so se dogajali prizori, ki so morali Cerkev in njenega poglavarja pretresati do dna srca. Prva svetovna vojna se je bližala koncu in mednarodna framaconerija je menila, da se bliža po vojni ureditev sveta, kjer bo njena beseda vodilna. Masoni bodo zavladali nad svetom in ker so vedno posnemali Cerkev in njen način delovanja, so prišli v letu 1917 prav v Rim in tam priredili velik mednarodni

jubilejni kongres svetovne masonerije. Po rimskih ulicah so korakale kolone masonskih bratov in visoko nosile svoja bandera. Nekega dne se je videl, kaj se je dogajalo. V njem je dozorel sklep, da potrebuje vojsko, ki se bo borila proti temu plazu masonstva. Ko so naslednje dni masoni spet demonstrirali pred Vatikanom, so nosili velike napisne table z besedami: "Satan mora vladati v Vatikanu in papež bo njegov suženj".

Vsak večer je med odmorom p. rektor pripovedoval gojencem, kaj so počeli masoni po mestu. Seveda je bilo v vsem tem mnogo smešnega in grotesknega in marsikdo bi šel mimo, ako ne bi nastopanje in gonjo masonov prevevalo silno sovraštvo do Cerkve. Bog je Ljubezen, zato so verniki in duhovniki dobro vedeli, da je Satanovo ime Sovrašтво. Mladi redovniki, ki so študirali v Rimu teološke razprave o božji Pravici in o grehu, ki se ji upira, so mimo knjig nenadoma odkrili v dejstvih, kako velik more biti greh in obseg sovrašтва. Br. Maksimiljan je navajal pozneje, da se bo vse življenje spominjal obsežnosti te ugotovitve. V dobi ob koncu vojne se je Satan oblačil v masonerijo, pozneje si bo nadeval druga oblačila in druga imena — saj je imen njegovih legijon. Temu Satanu je br. Maksimiljan sklenil napovedati vojno in proti njemu sprožiti ofenzivo svojih vojščakov. Vojska bo trajala ves čas in do smrti se bodo morali vojskovati.

"Misel se je pojasnila," je zapisal, a ni povedal, komu se je pojasnila in kako. Ali se mu je razkrila v sliki ali besedi? Ko je zapisal te besede, je vedel, da bo moral povedati kaj več, saj so ga k temu navajala pravila reda. In resnično je moral iti po tej poti, ko je zapisal besede: "Hotel sem se prepričati, da mi je Brezmadežna sama to resnično naročila s svojimi besedami. Šel sem k svojemu spovedniku jezuitu p. Aleksandru Basiliju. Ko mi je v imenu božje poslušnosti bilo naročeno, da moram slediti naročilu, sem se takoj podal na delo".

Vse besede v tem kratkem odstavku imajo svojo vrednost. Iz tega drobnega zrna bo nekoč zrastle visoko drevo. Pri vsem svojem delovanju se Marija drži pravil, ki so samo njena. Kakor se je sama podredila, ponižno in vdano, ko je rekla besede "zgodí se Tvoja volja", enako je potem zahtevala od svojih izbrancev. Poslušnost, kako je br. Maksimiljan izvajal naročilo, jasno pove, kaj mu je Marija naročila. Vse je opravljal kakor je moral, vendar ni nikjer sledov lastnih posegov, vse je opravljal, kakor da slepo koraka na poti popolne poslušnosti in podrejenosti. Kar je pridobil v tej dobi, bo poslej vse življenje ostalo znak njegovega delovanja. Če bi kdaj bil dvignjen na čast oltarja, bi mu Cerkev mogla dati oznako: "bil je svetnik poslušnosti". Marija sama mu je izročila najmočnejše orožje, ki ga more nositi vojak v njeni službi; bila je beseda "fiat — zgodí se". Največji greh v vsej zgodovini je bil ravno na pojmu, ki je temu nasproten: "non serviam — ne bom služil".

Milica Brezmadežne je mogla sprejeti v svoje vrste samo junake, ki so znali premagovati sebe do take stopnje, da so bili v vseh trenutkih polni te poslušnosti. Pater Kolbe ni odstopil nikdar od načela, ki ga je doumel in sprejel, ko je bil še br. Maksimiljan. Kdor ni znal biti pokoren, ni mogel biti član Marijine milice. Kajti Marijino največje veličastje je bilo v tem, da je bila "dekla Gospodova".

Br. Maksimiljan je bil prvi vitez v imenu svete pokorščine. Kakšna je bila njegova prva naloga, prva bitka in prva zmaga? Regnat in cruce Deus. Kristusovi učenci niso mogli pričakovati druge usode kot to, ki jim jo je nakazal Gospod s svojim zgledom, s svojim križem.

Gospod preizkuša svoje, ko jih izbira. Glavna preizkušnja je bila: trpljenje. Br. Maksimiljan je sam zapisal, kako se je začela prva doba priprav za ustanovitev milice — Marijine armade. Prve dneve priprav popisuje s temi besedami:

“Bil je čas počitnic in odpravili smo se na posestvo, ki ga je imel red v okolici Rima. Ni bilo daleč, komaj pol ure od Rima in nosilo je lepo ime “La vigna — vinograd”. Nekega dne smo igrali nogomet, ko mi je postalo slabo. Čutil sem, kako mi prihaja nekaj grenkega v usta. Moral sem odnehati, zapustiti igro in legel sem na travo v bližini. Ob meni je bil br. Blaž, ki mi je hotel pomagati (br. Blaž je bil eden izmed sedmerih prvih članov legije miličnikov; mlad je umrl v duhu svetosti). Ko sem legel, mi ni postalo nič boljše, pa sem začel močno bruhati kri. Poklicali so zdravnika, ki je naročil, da ne smem nikamor. Morali so oditi po vozilo in prepeljali so me v bolniško sobo. Ves čas sem bil izredno srečen: mislil sem, da je prišel konec in da bom umrl.

Ko sem se vrnil v Rim, sem moral k posebnemu zdravniku. Predpisal mi je zdravila, a niso pomagala, ker sem kri pljuval še kar dalje. Med boleznijo me je vedno obiskoval br. Blaž”.

Pozneje so tovariši p. Kolbe-ja pripovedovali, kako je bilo z njim, ko je prišel iz Lvowa v Rim. Lica je imel lepo rdeča, vendar roke vedno mrzle in vlažne od potu. Pozimi so bile roke polne ozeblin, ki so se začele gnojiti — oboje bi dokazovalo motnje v obtoku krvi in bolehnost srca. Že takrat so ga vodili k raznim zdravnikom, vendar ti niso mogli pomagati. Ko se je v počitnicah pojavilo bruhanje krvi, ni nikdo pomislil na tuberkulozo. V zavodu hrana ni bila slaba, so pozneje pripovedovali. Vojno stanje je vplivalo tudi na oskrbo v zavodu, vendar pravega pomanjkanja hrane ni bilo. Nikdo v Kolbejevi družini ni bil bolan in jetika ni mogla biti dedna. Prvi znaki bolezni so se pojavili v Rimu. Dasi je bil prvi izbruh bolezni zelo hud, se vendar v zavodu nikdo ni razburjal zaradi tega. Kakor smo že omenili, se mnogi njegove bolezni niti niso spominjali. Morda bi vedeli zanjo, ako bi bil br. Maksimiljan tožil nad boleznijo. Če bi ne bil sam zapisal, kako je zbolel in kako je moral hoditi k zdravnikom, verjetno sploh nikdo ne bi vedel, kako je bilo z njim. Njegov tovariš iz celice je pripovedoval, da je br. Maksimiljan tožil zaradi silnih bolečin v prsih in neznosnega glavobola — in to je bilo tudi vse. Še rektor zavoda ni o bolezni ohranil posebnih zapiskov ali podatkov. Pozneje je vedel rektor povedati, da se spomnja iz tistih časov, kako je imel br. Maksimiljan trde, mučne poteze na obrazu — bile so izraz trpljenja in bolečin, ki jih je povzročala bolezen.

Delo za milico je šlo dalje in se zdi, da bolezen ni bila ovira. Pater Pal, tovariš in prijatelj, ki je bil član prve sedmorice, navaja podatke o vseh pripravah in pri tem niti z besedico ne omenja Maksimiljanove bolezni. Pater Pignalberi, tudi član sedmorice, bolezni prav tako ne omenja. Pater Blaž je vedel o bolezni največ, pa je skrivnost odnesel v grob, ker je kmalu umrl. Ko je bolehal, ni tožil nad bolečinami, pač pa je govoril o Mariji, “ki jo bo kmalu srečal v nebesih”. Br. Maksimiljan je hodil tolažiti tovariša, ki je prejel dovoljenje, da je bil celo preje posvečen, ni pa izdal ali rekel nikomur, kako zelo je sam bolan. Vsakdo bi se v enakem stanju bolezni skušal varovati, le on se zase sploh ni zmenil. Bolezen, trpljenje, spreved podal do zidov Vatikana in množica je tam vzklikala žalitve poglavarju katoliške Crkve. Brat Maksimiljan je moral takrat mimo in je

bolečine — vse je moralo izginiti v ozadje, v njem je bilo samo eno: pokoren mora biti Brezmadežni. Njegova milica se je morala nasloniti na tisto, kar je v krščanstvu najmočnejše orožje: na trpljenje, na križ. Vojaški pravilnik milice se je gradil na tisti znanosti, ki so jo mogli v najvišji meri imeti samo svetniki.

“Ko sem bil dva tedna v postelji, je prišel k meni zdravnik in mi dovolil, da se smem dvigniti in oditi v počitniško kolonijo. Spremljal me je br. Ossana in reči moram, da mi je bilo zelo mučno. Le s težavo sva hodila. Ko so me tovariši zagledali, so zagnali krik od veselja in me prihiteli pozdravljat. Brž so mi prinesli vina in kruha. Malo mi je odleglo, krvavitve ni bilo več. Ko sem bil med njimi, sem poklical p. Blaža in p. Pala ter jima razložil, da bomo nadaljevali delo za milico, vendar njunega sodelovanja ne morem sprejeti, predno ne dobita pristanka od svojega spovednika”.

Svetniki so znani po tem, da so po svoje trmasti. Ko jih zajame spoznanje, da so na pravi poti, od svoje zamisli ne morejo več odkrušiti niti drobca ali pa pustiti času, da bi delal njim v prid. Zamisel jih obsede kot doživetje, poti nazaj ni več! Isto je čutil brat Maksimiljan! Vsakdo bi pričakoval, da bo bolnik potrpel, odložil težave dela na čas, ko bo zdravje dopuščalo večje in svobodnejše razpolaganje sil: ne, ko je bilo trpljenje še najbolj navzoče, je moral pohiteti, da bi ne bilo prepozno... Nikdo mu ne bi zameril, ako bi si rekel: “Počakajmo, bomo nadaljevali, ko bom močnejši in odpornejši”. Bil je šibak, komaj je mogel govoriti, pa je že začel razlagati in razvijati pred tovariši svoje načrte, dodajal je podrobnosti in navajal, do kod je že prišel.

Meje zanj ni bilo. Ni se mogel ustavljati pri zaprekah ali pomislekih. Hotel je vedno vse, njegovi načrti so zajemali ves svet. Nekega dne je rekel svojim prijateljem: “Jezuiti pravijo: omnia ad majorem Dei gloriam — jaz pa pravim: omnia ad maximam Dei gloriam”.

Kdor da vse za Boga, ta je vreden Boga.

Za Boga je hotel vse v največji meri. Mnogim bi se njegove besede zdele napihnjene, preveč vojaško pobarvane. Toda njegovi prijatelji in sodelavci iz prvih časov tega niso nikdar čutili. Ali je bilo to znamenje časa, ali je bilo v skladu z njegovo matematično miselnostjo: vedno se je izražal nazorno in uporabljal večinoma vojaške izraze. Nekega dne jim je naročil: “Nastopili bomo s težkim topništvom, topovi kalibra 420. Molitve bodo morale delovati kot težki izstrelki, ki bodo pognali v beg sovražnike Marije Device... Seveda so nekateri zmajevali z glavami ob teh besedah; vsi niso imeli toliko vojaške krvi v sebi. Tudi niso bili vsi iz Poljske, kjer je Marija bila Kraljica kraljestva in je tam morala imeti svojo vojsko vitezov. Najmočnejše razstrelivo so morali nositi vedno pri sebi: polne žepe čudodelnih svetinjic Brezmadežne, da so jih delili med ljudi. Tiste dni je zapisal:

“Ko sem čutil, da sem nekoliko boljši, sem odšel s tovariši in s p. Glowinskim v Viterbo. Predstojniki so mi naročili, da moram imeti še več počitnic. Kaj sem storil: pregovoril sem p. Glowinskega, da je še on vstopil v M. I. — Militia Immacolatae — milica Brezmadežne. Nekaj tednov nato je vstopil še p. Mansi, ki je kmalu umrl, in pozneje je še pristojil p. Granata iz Neaplja”.

Nikdo v zavodu ni vedel za M. I. Zapisal je: “Samo rektor zavoda p. Ignudi je vedel, kaj počnemo. Nismo storili ničesar brez njegovega dovoljenja in ravno v naši popolni poslušnosti njemu se je javljala volja Brezmadežne.”

(Sledi.)

BOG LJUDSTVA NKUNDO

(Osrednji Belgijski Kongo)

Objavlja br. Karel Kerševan CM, Belg. Kongo; povzeto iz neobjavljenega dela pok. Mons. Van Goethem-a.

ZASEBNE MOLITVE

Zamorec Nkundo se pogostokrat obrača k Bogu v molitvi z besedami, ki mu prihajajo iz srca.

Ko je zjutraj na nogah, vzame v usta vode in pljune okoli sebe rekoč: Zahvaljujem se ti, o Bog, da si me ohranil. Daj mi zdravo in odporno telo. Naj mi bodo oči jasne, daj mi dovolj hrane. Naj uživam naklonjenost vseh.

Kadar žena pripravlja hrano, vrže v znak hvaležnosti zalogaj jedi od sebe. Kateri jedo od te hrane, storé prav tako. Zamorec se priporoča božji naklonjenosti, ko odhaja na svoj nasad, ali na lov in ko gre ribe lovit. Tako pljuva lovec na svoje puščice in pravi: Naj nalovim in pobijem mnogo živali! Ali pa si otare telo s palmovim oljem: Naj se vrnem z užitnim plenom, kot je užitno to olje. Daj, Gospod, svoj blagoslov! In ko je srečno pobil svojo žival, se zahvali: Hvala Ti za blagoslov! Brez njega bi nikoli ne prišel do tako obilnega plena. Nato pokloni dobršen del lova Bogu, rekoč: Glej, tukaj je Tvoj del, jej od njega tudi Ti.

Ko mora na potovanje, moli: Dovolj, da mirno hodim; blagoslovi, blagoslovi! Naj mi bo korak lahek in pot prosta. Kadar zadene na kako oviro ali če se n. pr. stonoga plazi čez cesto, žival, katera prinaša nesrečo, tedaj moleduje: Bog, dovolj, da morem naprej. Ti, ki se mi postavljaš na pot, umakni se; in nasmukal bo pest zelenega listja ter ga trosil previdnih korakov pred seboj.

Treba jih je slišati te ljudi, kako mrmrajo polglasno svoje molitve in tožbe, ko v pirogah leno drsijo navzdol po vodni gladini domačih rek ali ko tarnajo radi boleznim drage osebe oziroma objokujejo pravkar umrlega v družini. Treba je poznati njih tako navadne vzklike, kot: Bog mi je dober, ali: mi ni naklonjen, ne mara zame, in skušati prav tako doumeti naravni občutek božje bližine, ki ga razbolela duša z vso preprostostjo in neprisiljenostjo razodeva. Negujoč svoje dete, se mati pogovarja z Bogom, od katerega otrok prihaja. Pravtako povsem prostodušno toži žena Bogu ob boleznih svojega moža ali svojega otroka. Misel na Boga je v njih srcih in na njih ustnicah v veselju, in strahu in bolečini.

Tudi v družbi, med govorjenjem in razpravljanjem, ko včasih govor nehote zastane, se za trenutek zberejo, rekoč: Bog gre mimo, da pogleda k nam in obišče svoje ljudstvo.

V spominu mi je dete, katerega je mati pozno dobila; izprosila si ga je po dolgih molitvah in ga zato imenovala loondo, molitev. In tisti oče, ki je bil ob rojstvu svojega prvega otroka tako srečen ter ga je zato klical: usmi-

ljenje božje. Ali ni vse to boljše, kot pa zgolj z ustnicami zbrbrane molitve? Ali se to ne pravi moliti v res pravem pomenu besede? — Res je, da se zamorec prav tako glasno pritožuje nad Bogom, nad svojim Bogom, ko pride v stisko in pomanjkanje, ko se praznih rok vrača z lova in ribarjenja: Bog mi je dal, Bog mi je odrekel. Ni to morda kletev, temveč nova prošnja. Ko je neprijetno prizadet in daje izraza svojim čustvom s tem, da se bije po roki, pravi: Bog, niso ti udarci zate, nisem hud nate in ne nameravam Te žaliti s to kretnjo. Ko osamljen, pobit in brez dohodkov, morda tudi lačen sedi potopljen v svojo tugobo, se boji, da ne bi v takih okoliščinah priklical nad sebe še kaj hujšega, in zato mrmra: O moj Bog, če tožim, ni to zaradi Tebe. Ko s pripravljenim kopjem in napetim lokom tava po gozdu, ne da bi zasledil primerni plen ali ga nesrečno pogreši, tedaj tožeče prosi: Moj Bog, zakaj obračaš hrbet svojemu otroku?

VERSKÉ VAJE

Zdi se, da Nkundo ohranjajo prastar patriarhalen način življenja, katerega notranji socialni ustroj ni še raziskan. Etnologi skoro splošno zatrjujejo, da to ljudstvo sicer prav dobro pozna Božanstvo ter ga spoštljivo priznava za Prvega Začetnika in Stvarnika, a mu ne skazuje bogočastja, verskega kulta. Dozdevna odsotnost skupnega javnega bogočastja s svečeniki in obredi jim na videz daje prav. Jaz sem vendar kljub takim trditvam do dna prepričan, da je bistvo bogočastja pri ljudstvu Nkundo bolj ohranjeno, kakor pa pri prenekaterih skupinah z mnogo bolj razvito kulturo. Odsotnost molilnic, templjev in vsakršnih božjih podob ali kipov jih je le obvarovala pred mnogobožtvom, malikovalstvom in materialnim fetišizmom. Pojav škodljivega ritualizma in formalizma, ki tolikokrat ubija pravi globoki verski čut, je zaradi odsotnosti obrednega bogočastja, duhovnov in duhovniške kaste ostal nepoznan. Bog teh ljudi ni strašni Bog, pred katerega bi si osebno ne upali, marveč je najboljši Oče vseh in vsakega posebej. V svojem življenjskem in socialnem razvoju Nkundo redno ne pride iz območja svojega rodu, iz velike skupne družine. Je torej popolnoma naravno, da ne potrebuje posebnega svečenika za bogočastje in kult ali koga drugega, ki bi posredoval zanj pred Bogom, kot pa patriarha lastnega rodu in svojega praočeta.

Na prvi pogled ne v času ne v prostoru skoro ni najti sledu kakega verovanja med zamorci. Nepoučen in raztresen potnik sme priseči, da ničesar ne verujejo. Toda prav ta neopazna vera je pri njih pozitivna, ker je bolj zasebna, skrita, kot pa javna in razvpita. V najvažnejših okoliščinah življenja, kakor si časovno sledijo, kot: rojstvo, obreza, zakon in smrt, je deležen blagoslova očetnega verovanja. Ti mejniki so v življenju posameznika kot trdni vozli, ki ga najvarnejše ohranjajo v sklopu velike patriarhalne družine.

Verski kult pripada bistveno družini. Ob njem se prisostvujoči zlijejo v eno občestvo skupaj s pokojnimi predniki patriarhata. Celebrant ne more torej biti drug, kot najstarejši moški član velike družine, ker le on je najprimernejši predstavnik živih in po svoji visoki starosti najbližji preminulim. Tudi če vera ne prevladuje v življenju, se vendar življenje ne more

razvijati brez nje. Od vseh verovanj je morda zamorčevo najbolj neznavno, toda med vsemi bitji je zamorec najbolj veren.

Mimogrede omenjeno: Resnica, da ni tu ne templjev, ne malikov, nobenih tajnih verskih sekt, medtem ko jih je najti v sosesčini, kako to dejstvo pojasniti? — Dokaz bogočastja je pri Nkundo njegova tesna povezanost z Bogom po njegovih molitvah in daritvah, povezanost, ki je res živa in občutena. Že je bil govor o njegovih molitvah, omenjena je bila tudi daritev prvin. Res da darujejo tudi mrtvim, imajo čarovniške daritve. Vendar dajejo ob njih viden vtis, da ni misel na Boga nikoli izključena, marveč celo formalno vključena. Ali nas naš duh znanstvene analize ne žene v preveliko skrajnost, da ločimo to, kar življenje družji?

Z druge strani je razumljivo, da so polagoma nastale v teku časa nekatere motnje v verski miselnosti domače družbe, zaradi pomanjkanja enotnega duhovnega vodstva. Nasprotujoča si verovanja so vodila v zmešnjavo, kjer sta ljulka in pšenica za nepoznavalca usodno pomešani. Manizem, animizem in čarovnija so razvidni iz vsakdanjega izražanja in ravnanja ljudi, katero izražanje in ravnanje bo pa vsak posameznik razlagal oziroma opravičeval po meri svoje razumnosti in po občutljivosti svoje vesti. Kljub vsemu puščajo vtis, da se pogostokrat za grobo zunanostjo skriva najboljši namen, katerega Bog bolje vidi, kot pa ljudje.

Tudi pri Nkundo je bilo v preteklosti življenje v nravnem pogledu boljše. Starši so pogosto in z ljubeznijo prigovarjali svojim otrokom, naj se držijo zdrave naravne morale, ki naj jim bo sveta. Doraslo dekle je na domači vaški praznik vedno spremljal varuh in sama je bila oborožena s palico, da je z njo lažje odgnala vsiljivca. Ob njenem povratku se je skrbna mati od blizu prepričala, če ni morda medtem kaj zagrešila. Nasveti, dani mladi nevesti ob poroki, ali umirajočega očeta svojim otrokom, so bili polni modrih naukov za življenje.

Kadar se Nkundo želi znebiti kake nadloge ali bolezni in ko bi rad kaj posebnega dosegel, se zateče k osebi, ki je v zvezi z duhovi umrlih, to je nganga. Nganga ozdravlja s tem, da s čarobnimi zdravili oprošča bolnika vplivov in urokov duhov. Ne posreči se mu pa ozdraviti vsakega bolnika, čeprav je preskusil vsa svoja čarobna sredstva. Tedaj prizna, da v nekaterih primerih ne more pomagati, ker so njegova zdravila brez moči proti bolezni, katero je povzročil Bog. Takemu bolniku morejo pomagati samo božja zdravila, brez njegovega posredovanja pri duhovih. Vsakemu da je itak dobro znano, da tudi on, kateri skuša zdraviti druge, sam ob svojem času zboli in umrje.

Ko torej nganga brezuspešno odganja uroke, tedaj se Nkundo obrne naravnost na Boga po sredniku in glavarju družine — patriarhu. Ta okliče ceremonijo botsaako ali botswaako. Zbranim moškimi oznani: N. N. je že dolgo bolan in nikakor ne ozdravi. Hočem, da se čez tri dni tukaj zberete k molitvi; ta čas vam je zabranjeno približati se ženski. Določene dne se patriarh vsede k veliki posodi, napolnjeni z vodo, in sorodniki bolnika okoli njega. Nato se obrne k Bogu, rekoč: Mbombianda, ti si nam dal tega otroka.

Mi ga imamo radi, a bolezn, katera ga muči, ne moremo ozdraviti. Daj tej vodi in vejicam, ki jih držimo v rokah, svoj blagoslov, da po njih bolnik ozdravi. — Tedaj vzame patriarh v usta stebelce rastline bokako, žveči in pljune sok v vodo in na prisotne. Začenši z najstarejšim sedaj eden za drugim vstanejo, se postavijo k posodi z vodo, izgovorijo prošnjo: oprosti, razveži me, naj naš bolnik hodi po ravni poti, itd. Medtem vržejo zelenje, ki ga imajo v roki, v vodo.

Tudi sicer v vsakdanjem življenju prejemajo naši ljudje pomoč od Boga po posredovanju svojih staršev. Po svojih roditeljih je vsakdo v tesni zvezi z Bogom, po starših izhaja od Boga, Bog je vsakemu dal po starših življenje in po njih mu deli dobrote. Kako ganljiv je prizor, ko starši blagoslavlja svojega otroka, kadar jih zapuša za daljši čas; ali tudi, ko kdo prosi blagoslova starks ali starčka kot povračilo za darovani kos mesa ali ribo. Starček pljune v svojo dlan in na dobrotnikovo glavo ter potem krepko masira mesto, da se slina dobro pomeša z lasmi. Nato mu sklene roki ter ga lahko ugrizne v mezinec. Sklenjeni roki dvigne potem nad svojo glavo kličoč iz globine hvaležnega srca blagoslova nad dobrotnika: Naj bi ne bil nikoli lačen, tvoje zdravje bodi vedno najboljše, naj ničesar hudega ne pride nad tebe in Bog naj te vedno varuje.

Tak blagoslov gane še bolj, kadar je podeljen javno, n. pr. ob spravi med sptimi, ob bolezn ali ko umirajoči oče blagoslavlja svojega najstarejšega sina.

Nekatere skupine med ljudstvom Nkundo imajo izbrano osebo, spoštliivega starčka, kot nekakega uradnega protektorja, kateri jih varuje epidemij in splošnih nesreč, jim blagoslavlja lov i. dr.

Vpeljana je navada pritrganja, zdržka, posta pod imenom ngili, bongilo ali bongila, kadar si kdo sam naloži tako zatajevanje. Od drugih naložena odpoved je ekila; bokumo je pa prepoved, post v celī družini, kateremu je dal povod kak dogodek ali pregrešek, ki grozi z nesrečo vsem članom družine.

Moralna stran takih odpovedi učinkuje ugodno v vaji volje, včasih vztrajne volje in kliče božji blagoslov. Ko se dekle pripravlja na svoj prvi ples, vsadi bananovo sadiko ali manjok ali pa sladkorni trs in si naloži neko odpoved, katero razodene patriarhu. Ko rastline dorastejo, prenehajo plesne vaje in tudi post. S tem je dekle pripravljeno za plesno slovesnost in za možitev.

Nalože si ngili, kadar jih teži kaka osebna krivda in se boje posledic. Opravljati ngili pomeni, vzdržati se zlasti mesenih naslad. Zakon med enim možem in eno ženo je za Nkundo edino pravi zakon, zakon, kakor ga Bog hoče, po božji postavi. Zakonski se medsebojno dogovorijo, da bodo opravljali ngili, ki pa v tem primeru ni več, kot medsebojna zvestoba. To storijo, kadar žena čuti, da je postala mati, z namenom, da priklíčeta božji blagoslov nad otroka. Tudi sicer, v zasebnih in kolektivnih podvzetjih tukajšnji domačini kličejo nad sebe božjo naklonjenost z odpovedmi in postom.

KONEC

DISPANZER SV. IGNACIJA

Za "Kat, misijone" piše Nišid Mukerdži, oskrbel in prevedel o. Jože Cukale S. J., Kalkuta, Indija

Sledeči opis sem sestavil na prošnjo mojega prijatelja, ki ga je prijazno preložil v slovenščino, za naše slovenske prijatelje, kateri so že večkrat dejansko pokazali, kako pri srcu jim je Indija in njeno ljudstvo. Ta sestavek podaja sliko našega dispanzerja, ki je le eden v sklopu mnogih pod nadzorstvom bledolične in tiho govoreče žene, ki je vtelesenje krščanskega dinamizma in ljubezni — m. Terezije (doma iz katoliške diaspore na jugu Jugoslavije - op. ur.).

Poglejva najprej v seznam pacientov: torek 312, petek 202. Gole številke povedo seveda malo. Sleherni prišlec je človek z lastnimi problemi, v borbi z neizprosno uboščrno, obdan od kopice otrok, ki jim je bolezen vsakdanji gost. Prebijajo se skozi življenje osamljeni, vsakdo med njimi skuša priti do odreditve po poti, ki je v primeri z našo tako mračna in negotova. Mi prav po malomeščansko pozabljamo to dejstvo. Šele ko ta človeški izvrženec stoji ob tebi, se zaveš, da je tudi on oseba, duhovna bit kot vsa ti in jaz, ustvarjen, da najde pot v nebesa. To pa je vizija kot jo gleda m. Terezija, ki se dvakrat na teden giblje med njimi in zdravi z besedo in z zdravili.

Velik del takoimenovanih boljših slojev gleda na te uboge z viška, kakor evangelijski bogatin na Lazarja. A bojim se, da jih je bore malo, ki gledajo v brezdomnih, na golem tlaku stanujočih, podobo božjo, z dušo, ki ne umrje, na ubogeega človeka, ki ima svoje želje in sanje in načrte. Zanje so ubožje grd madež na lepem obličju ponosne Kalkute.

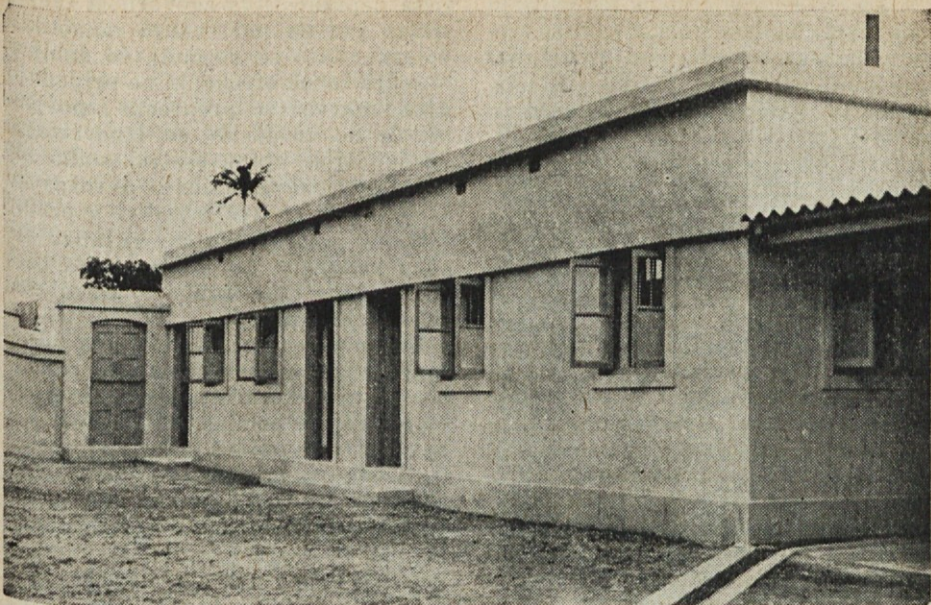
Oglejva si jih поблиže. Oči se nam odpirajo in glej, med stenami dis-

panzerja sije luč, ki prihaja z obraza prav teh bolnih betežnikov; žar, ki ga izžarevajo tisti, ki so prekaljeni v bridkem trpljenju. Mar niso tudi oni bratje Kristusovi?

Vprašaj enega med njimi, poizveduješ, kje stanuje, koliko otrok ima, kje dela, kaj počne čez dan, pa ti odgovarja v preprostosti svojega srca o težavah, pa tudi o drobnem veselju s tako srčno toplino, da te je sram samega sebe in svoje razvajenosti, ki zmerom računa, kako bi pomnožila svoje udobje, kako dokupila ta ali oni luksuz. A tisti, ki stoji pred teboj, ima čisto preproste skrbi: da se mu v dežju ne razstopi papirnata streha nad glavo, da bi vsaj imel kaj dati jutri v usta lačnim otrokom, kajti za danes bodo že potrpeli. Vsak dan se bori, pa ne obupa, od časa do časa mu uide celo kak dober dovtip.

Pomakniva se malo globlje v dispanzer, da vsrkava nekaj značilnega zraka, ki diši po jodu, zdravih kapljah, po mleku v prahu, pa tudi po prepotenih telesih. Živahno čebljanje žensk, po večini muslimank, ki komaj čakajo, da odkrijejo svoj obraz svetlobi, naju pozdravlja izpred verande skupaj z živžavom in jokom dojenčkov. Sprejema in vpisuje jih prijazno mlado dekle v modrem krilu in jim razdeljuje "vstopnice". Vsipajo se kot čebele na dolg hodnik, ki je ločen od m. Terezije po pravtako dolgi mizi, ki teče po sredi. V eni sapi ti nasuje ženska kopicco bolezní, ki jih ima njen otrok: prehlad, izpuščaje na nogah, trebuhobol, združen z drisko, vsak dan menjajoče se barve. A v glavnem trpijo skoro vsi na nezadostni prehrani in na posledici splošne oslabeledosti.

Pogled na glavno poslopje dispanzerja v župniji o. Jožeta Cukala S.J. v predmestju Kalkute. Ta in spodnja slika sta bili posneti na dan blagoslovitve. Viden je tudi naš misijonar, oni s črnimi naočniki.

Odrasli se v glavnem pritožujejo nad zaprtjem, bolečinami v udih, vročico, ženske seveda nad različnimi ženskimi boleznimi. Veliko jih toži, da imajo "kaléža". Če jih vprašaš po pome-a, ti bodo tarnale, da jih boli jo jetra, srce in celo hrbtenica. Take slučaje je najboljšje poslati v naslednjo sobo, kjer posluje doktor, izvrsten zdravnik, poznan kot doktor ubogih. Vse ubožce, ki ne morejo k njemu, obiskuje na domu. Njegovo ime je dr. Nicholas.

Pa kaj je tista gibalna sila, ki po-ganja bolnike v dispanzer sv. Ignacija? Ta privlačevalna sila ni v kapljicah in tabletah, marveč nekje drugje. Tam v enem kotu poslopja stoji velik sod, poln sladkega mleka v prahu in je namenjen bolehnim materam in oslabei deci. In kdo bi se brnil biti v tej kategoriji bolnikov, saj ena škatlja mleka odtehta mnogo ška-telj zdravil tu v Kidderporju. Odtod

tista neprekosljiva zgovornost žensk, kadar gre za naštevanje raznolikih bolezni. Zato se ne čudi, če dobiš v naročju žensk otroke, ki ne pripadajo njim, marveč so preprosto izposoje-ni. Če so zasačene, se izgovarjajo, da je otrok njene sestre, sinko ali hčerka njene sestrične, a tukaj je treba vzeti ti dve besedici v precej širokem pomenu besede, ki lahko ob-sega nekoga v Bombayu ali pa celo otroka angleške kraljice Elizabete, če vam je drago.

Samo par "slučajev". Pride odra-ščajoči fant s piskrčkom pod pazdu-ho; za njim koraca njegova sestrica, bolj zadaj se pomika mati z dvema v naročju. Če vprašaš male, kaj jih bo-li, ti odgovarjajo: kašelj, gripa, vro-čina. Če jih vprašaš kaj več, se pa zmedejo in pokličejo na pomoč ma-ter, ki se razjezi nanje, ker jim je nakana, dobiti nekaj več mleka, tako spodletela. Včasih je otrok poslan od

Skupina Misijonark Ljubezni, ki jih je ustanovila v Kalkuti m. Terezija, iz Jugoslavije doma.

očeta s pritožbo, da ima "hitro" (pre-
 liv). A po daljšem raziskovanju pri-
 zna, da ima v resnici njegov oče to
 nevšečnost. Pa ne le otroci, tudi od-
 rasli se zmedejo. Tako je možakar
 prosil zdravila za otroka, a popil
 zdravilo sam. Druga mamica v raz-
 trganem sarti je že petič prišla po-
 vpraševat po tabletah proti zaprtju,
 vmes pa škilila poželjivo na mleko
 v prahu. A dnevi so soparni in za-
 loge krščanske ljubezni pojamejo tu-
 di zdravniškim pomočnikom in po-
 močnicam, zato je lepega dne dobila
 uboga ženica lepo dozo ricinovega
 olja naravnost v usta. To jo je ozdra-
 vilo, kajti poslej nikoli več ne toži za
 zaprtjem, kadar pride na obisk...

Pa ti pride kak prebrisanec do M.
 Terezije in dobi mlečno "karto".
 Smukne ven in se prikaže v gneči
 pred doktorjem mahajoč s prazno
 pločevinasto škatljico. Strežnik mu
 nasuje že drugo porcijo prahu, in ko
 poizkusi srečo pri doktorju, šorbonaš
 (da bi te strela...) tu mu pa spod-
 leti. Doktorjeve ostre oči ga opazijo,
 se mu zapičijo v njegove in igre je
 konec. Seveda pa ne smemo misliti,
 da so le lahki značaji bolezn, ki gre-
 do skozi večče zdravnikove roke in
 njegovih strežnikov, marveč tudi kr-
 vavo resni. Da vse te male zvijače
 in nepoštenosti, ki jih omenjam, ne
 srečajo težkih ukorov, je vzrok v
 poznanju bednega stanja teh ljudi in
 francoski pregovor pravi: vse razu-
 meti se pravi, vse odpustiti. Pomislite,
 da ljudje prihajajo od daleč iz
 juga (Budge Budge) in vzhodnega
 dela Tolygunge za najbolj raznovrst-
 nimi boleznimi obloženi. Ljudje s
 tuberkulozo v vseh stadijih, difteri-
 jo, s težkimi srčnimi boleznimi in
 tudi z manj ozdravljivimi kot so rak,
 gobavost, sifilis in mrtvoud.

Tretja soba v dispanzerju je na-
 menjena ženskim boleznim. Tam iz-
 vršuje prostovoljno dela usmiljenja
 gospa dr. Ghoš, ki ni katoličanka.

O. J. Vizjak S.J. obhaja m. Terezijo

Ima vedno polne roke dela, a ker se
 tam ordinacije vršijo za zaprtimi
 vrati, se naša povest tu končuje.

Tako sva obiskala prostore, kjer
 vsaj dvakrat na teden buči kot v pa-
 nju, kjer mnogi dobijo nazaj fizično
 moč, a le božji Zdravnik ve, koliko
 jih dobi moralno oporo in izgublje-
 no korajžo nazaj. Doktor in M. Tere-
 rija sta obdana od venca požrtvoval-
 nih mož, žena, deklet, ki so organi-
 zirani v župnijskih akcijah in ki ima-
 jo tukaj priliko, da razširijo svoja
 srca in podajo roko tistim, ki so jih
 razmere pritisnile ob tla. Velika mi-
 lost je to za župnijo sv. Ignacija, ka-
 mor je to s dispanzerjem posijalo son-
 ce Kristusove ljubezni močnejše in
 preganja mrak iz predmestja.

MISIJONSKI DAROVI

VZDRŽEVANJE BOGOSLOVCEV

U.S.A.: Mr. Frank Starin, za vietnamskega bogoslovca Br. Isidore Le Houng SDB (druga polovica celotne vzdrževalnine za nadaljevanje študija za duhovništvo) 375 dol.; Neimenovana družina iz Illinoisa (drugi del petletne vzdrževalnine za bogoslovne študije afriškega domačega bogoslovca Abbé Modeste Gasigwa) 350; Neimenovana iz Clevelanda (prvoletna vzdrževalnina za študij drugega podpiranca indijskega bogoslovca Br. Joseph P. Remedios, S.J.) 150; Mr. William Kuntara z družino (novi obrok k drugoletni vzdrževalnini japonskega bogoslovca Br. Aloysius Hideo Ikuma S.J.) 52; N. N. iz Minnesote (drugi obrok k prvoletni vzdrževalnini indijskega bogoslovca Br. Robert Keretta SDB na čast in priprošnjo svetniškemu škofu Baragi) 40.

SKLAD ZA SLOV. MISIJONARJE

U.S.A.: Po 20 dol.: Mr. Matthew Tekavec; Dr. Andrej in Marija Remeč (škofu Baragi v zahvalo za najpotrebnejše misijonarje); Rev. Jože Cvelbar (10 za misijonarja I. Kusteca SDB in 10 za sestro T. Medvešček); Mrs. Mary Kerzick (za tabernakelj o. S. Poderžaja S.J. po zaobljubi in uslišanju v boleznih); Mrs. Frank Tushar (za misijonarja A. Kladnika in potrebe njegove farne cerkve); N.N. iz Californije (za najbolj potrebne slovenske misijonarje), 15; Mrs. Johana Logar (za o. S. Poderžaja 8 v splošen sklad 4.50), 12.50; Miss Mary C. Hribar, 10.50; po 10 dol.: Rev. Joseph Snoj (za o. J. Cukale S.J.), Mrs. Mary Koren, Mr. in Mrs. Miro Celestina, Mrs. Ivanka Puc (za o. L. Demšar S.J.), Rev. dr. Milan Kopušar (za sestro T. Medvešček), Miss Ivanka Pograjec (za poseben misijonski namen), Rev. Francis Sedej in Rev. Martin Durkin C.M. (za sestro Angelino Martelanc); Mrs. Victoria Deslich (za najbolj potrebne misijonarje) 8.50; Mr.

Anton Rozman, 7.50; Mrs. Agnes Compare (za revne misijone), 6; [Po 5 dol.: Mrs. Barbara Schweiger, Mrs. Karla Kucker, Mr. Frank Milnar, Miss Angela Gospodarič, Miss Frances Krnicar, Mrs. Agnes Pierce, Mrs. Pavla Ozbovt, Mr. Joseph Peshel (za o. S. Poderžaja S.J.) in Miss Milka Goričan (za o. J. Cukale S.J.); Mrs. Mary Kust (2 za s. T. Medvešček in 2 za misijonarja I. Kusteca SDB) 4; po 3 dol.: Mrs. Carolina Gregory in Mrs. Apolonia Korevec; po 2.50: Mrs. Lucija Kalan, Mr. Frank Orazem, Miss Lojzka Verbic, Rev. Rudolph Urbic in Mrs. Sonja Kregar; po 2 dol.: Mrs. Theresa Turk, Mr. Joseph Strancar, Mr. Robert Petkovsek, Mr. in Mrs. Gregor Gregorich in Mrs. Jennie Muhich; po 1.50 dol.: Mrs. Mary Ziberna, Mrs. Frances Majerle ter Mr. in Mrs. Frank Skvarča; Mr. Helen Nahtigal, 1 dol.; Miss Frances Ahcin, 0.85; po 0.50 dol.: Mr. in Mrs. Melhior Kraljic, Mr. Karel Klesin, Mr. Frank Korencan, Mrs. Paulina Kastelec, Mrs. Mary Levar, Mrs. Frances Skubic, Mrs. Anna Jalovec, Mrs. Jennie Kozelj, Mrs. Agnes Serenel, Mrs. Johana Petkovsek, Mrs. Caroline Pogorelc, Mrs. Johana (Paul), Mrs. Antonija Perusek, Mr. August Kovac, Rev. dr. Jože Golé in Rev. Mirko Godina, min.

CANADA: Družina Valentina Sušnika, 20 dol.; Družina Marjana Novaka, 10; družina Janeza Koširja (v čast in zahvalo sv. Jožefu za najpotrebnejše misijone), 10; po 2 dol.: Darko Medved (od raznašanja časopisov), Miss Terezija Rovčanšek (za krst na ime Terezija) in Vid Rovčanšek (za krst na ime Vid); Mrs. Frances Kozin, 1.50; Mr. Frank Marolt, 1; po 0.50: Mrs. Ana Bauer, Mr. Albin Gospodaric in Mrs. Terezija Marusič.

ARGENTINA: č. g. Skvarča, za J. Cukale, 100 pesov.

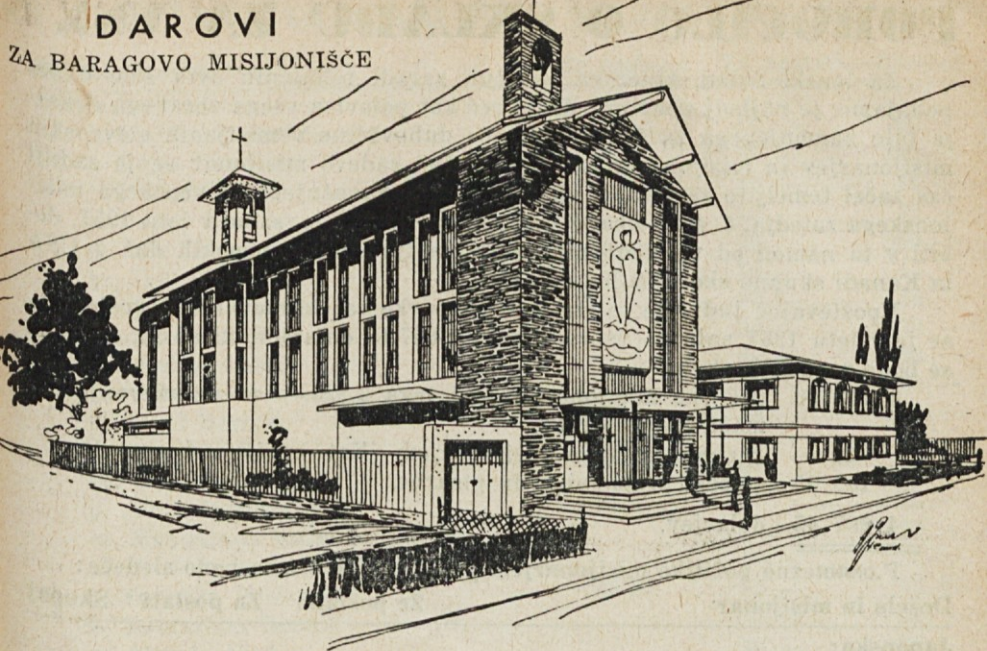
SPLOŠNO ZA MISIJONE

ARGENTINA: N.N., San Martín, 30; M. Zakrajšek, 20 in Tinka Urbančič, 5

DAROVI

ZA BARAGOVO MISIJONIŠČE

U.S.A. in Kanada (po Rev. Wolbangu, C.M., v dolarjih): Neimenovana 100; Slovenian Club of Manitoba (Fr. Wolbangu ob lanskem misijonu v Winnipegu) 15; Mrs. Jennie Cankar z družino (Fr. W. ob misijonu) 12.50. Po 10 dol.: Men's Club Sudan, Min. (Fr. W. na novoletnem sestanku); Dekleta mis. krožka v Gilbertu, Min. namesto srečk za vsezamejsko misijonsko loterijo. Torontski Prekmurci (Fr. W. ob misijonu) 8; Mr. Frank Starin, za slovenske misijonarje v Argentini, 6. Po 5 dol.: Neimenovana; Mr. Mathew Tekavec. Mrs. Victoria Deslich 3; Miss Milka Goričan 2,50. Po 2 dol.: Neimenovana iz Kanade; Mrs. Mary Skul; Mrs. Antonija Filipezuk; Mrs. Evelyn Symons (Fr. W.). Mrs. Agnes Kompare 1,56; Mr. Luka Kumar (Fr. W.), 1,52. Po 1 dol.: Mrs. Ursula Herbec; Mrs. Maria Posaroch; Mary Hrstar. Mrs. Mary Gorjup 0,50. Rev. Janez Kopač, C.M., Toronto, 13 dol. za cerkev; Rev. Emil Hodnik, USA, 50 dolarjev.

Argentina (v pesosih): Ga. Gale, La-

nus, 50; g. Rozina R., Lanus, 100; ga. Terezija Jemec, Lanus, po zaobljubi, 100; g. Anton Zajc (ml.), Lanus, v dober namen ob veselem družinskem dogodku, 500; Rev. Augustin, San Isidro, 100; iz nabiralnika v kapeli Marije Kraljice v Slovenski vasi 1.171; ga. Criscuoli, Lanus, 100; Rev. M. Radoš, 210; družina Sušnik (Jakob), Lanus, 100; družina Brolih, Lanus, 70; ga. Marija Urbanija, Lanus, 50; gdč. Katarina Kmetič, Lanus, 100; ga. N.N., Lanus, 200; ga. Josephina Žgajnar, San Justo, 100; N. N. v čast in priprošnjo Mariji Pomagaj za slovensko cerkev 100; g. Filip Smodis, Catamarca, 500; vstopnina o priliki koncerta kvarteta Finkovih v Slovenski vasi v Lanusu, 1.166; Bregar H. (ml.), Lanus, 21; ga. N.N., Lanus, 100; ga. Ivana Suhadolnik, Lanus, po zaobljubi za cerkev, 500; družina Burja, Lanus, 500; gdč. Erna in Marica Grbec, Lanus, 1.000; družina Mehle, Lanus, 375; ga. Neža Glavan, Lomas del Mirador, za cerkev v Lanusu, 200; Ivan šest, 100.

POROČILO O SKLADU ZA VSE SLOV. MISIJONARJE V LETU 1957

Za lanski Sklad, katerega obračun zaradi tehničnih ovih šele danes podajamo, je najbolj značilno, da je več kot polovica vsega zbranega denarja bilo namenjenega za vzgojo domače duhovščine v misijonih slovenskih misijonarjev in misijonark. Za to prevažno zadevo misijonov se je zadnji čas začel temeljito zavzemati glavni delavec današnjega slovenskega misijonskega zaledja, č. g. Wolbang C.M., ki mu je uspelo, samo v letu 1957, dobiti v ta namen od velikodušnih, misijone ljubečih slovenskih duš v USA in Kanadi skupno skoraj 2.300 dolarjev.

Vpoštevajoč tudi vse te izredne prispevke za vzdrževanje bogoslovcev, se je v letu 1957 nabralo vsega skupaj 4.667.45 dolarjev, ki so se, oziroma se bodo razdelili takole:

4.443.50 pošiljke misijonarjem, od tega 2.225.— za vzdrževanje domačih bogoslovcev.

34.— razne naročnine misijonarjem (Kat. misijone brezplačno).

189.95 stroški propagande in pisarne.

4.667.45 dolarjev.

P.osamezne pošiljke misijonarjem pa so bile, oziroma bodo sledeče:

Dežela in misijonar	Že poslano	Za poslati	Skupaj
Japonska:			
p. Vladimir Kos	150.—		150.—
m. Maknisa Luževič		30.—	30.—
s. Anica Miklavčič	62.—	30.—	92.—
s. Benjamina Kardinar		30.—	30.—
s. Katarina Jančar		30.—	30.—
s. Jožefa Zupančič		30.—	30.—
Formoza, Hongkong, Makao:			
g. Franc Rebol	5.—	30.—	35.—
dr. Janez Janež	10.—	30.—	40.—
g. Joško Geder	100.—	40.—	140.—
g. Stanko Pavlin		30.—	30.—
Vietnam:			
g. Andrej Majcen	375.—, 600.—, 50.—		1.025.—
Burma:			
br. Joško Kramar		30.—	30.—
Siam:			
m. Ksaverija Pirc		40.—	40.—
m. Frančiška Novak		30.—	30.—
br. Joško Bevc		30.—	30.—
Indonezija:			
m. Deodata Hočevnar		30.—	30.—
s. Rosarija Brilej		30.—	30.—

Dežela in misijonar

Že poslano

Za poslati

Skupaj

Indija:

p. Stanko Poderžaj	10.—	50.—	60.—
p. Lojze Demšar	50.—, 25.—	25.—	100.—
p. Viktor Sedej		40.—	40.—
p. Janez Ehrlich		40.—	40.—
p. Jože Cukale	300.—, 26.—	40.—	366.—
br. Janez Udovč		30.—	30.—
br. France Drobnič		30.—	30.—
br. Leopold Vidmar		30.—	30.—
br. Anton Lukan		30.—	30.—
br. Jože Germek		30.—	30.—
g. Pavel Bernik	150.—	40.—	190.—
g. Nace Kustec	52.—		52.—
br. Ludvik Zabret		30.—	30.—
p. Albin Miklavčič	75.—		75.—
m. Magdalena Kajnič		30.—	30.—
m. dr. Miriam Zalažnik		30.—	30.—
s. Terezija Medvešček	25.50	30.—	55.50
s. Konradina Resnik		30.—	30.—
m. Marija Fink		30.—	30.—

Afrika:

p. Emil Čuk	150.—, 75.—		225.—
br. Karel Kerševan		30.—	30.—
br. Marcel Kerševan		30.—	30.—
s. Angela Gardina	400.—, 30.—		430.—
p. Franc Bratina		30.—	30.—
p. Albin Kladnik	128.—, 11.—	50.—	189.—
br. Valentin Poznič		30.—	30.—
s. Brigita Bregar		30.—	30.—
m. Ksaverija Lesjak		30.—	30.—
s. Elizabeta Pogorelc	10.—	30.—	40.—
s. Vincencija Novak		30.—	30.—
s. Alojzija Šteh		30.—	30.—
s. Benigna Šteh		30.—	30.—

Južna Amerika (Paraguay):

s. Serafina Černe		30.—	30.—
s. Tobija Fideršek		30.—	30.—

Razno:

s. Angelina (Jeruzalem)	50.—		50.—
p. Taffarel	33.—, 10.—, 36.—		79.—

SKUPAJ:

4.443.50

VSEM PLEMENITIM DAROVALCEM - PONOJNI BOG POVRNI!

O NARODIH IN LJUDSTVIH V MISIJSKIH DEŽELAH

SREDNJA AMERIKA

V srednji Ameriki so se razvile v našem srednjem veku visoke kulture, ki so jim napravili konec v prvi polovici 16. stol. španski osvojevalci, ne da bi jih mogli nadomestiti s pridobitvami zapadnoevropske kulture. Vojaška osvajalna moč špancev je bila sicer visoka, toda malenkostna je bila njihova kulturno civilizatorična zmogljivost in kljub dobri volji posameznih duhovnikov, ki so spremljali španske osvajalce, so bili misijonski uspehi majhni ali vsaj zelo površni. Vsa srednja — in tudi južna Amerika — še danes trpi zaradi tega zgodovinskega greha španske kolonialne ekspanzije. O tem bi kazalo enkrat napisati tudi v slovenskih "Katoliških misijonih" daljšo razpravo, nakar bi naši bralci lažje razumeli sedanji položaj katoliške Cerkve v raznih srednje- in južnoameriških republikah.

Srednja Amerika nam ni tukaj toliko zemljepisen pojem, kot prav ozemlja nekdanjih visokih kultur nekako v sredini ameriškega kontinenta. No severni polobli segajo stare mehiške kulture nekako do 23° severne širine in so obvladovale proti jugu vso zemljepisno "srednjo" Ameriko, cvetele so pa tudi v precej širokem pasu vzdolž severozapadne obale Južne Amerike in je segal vpliv tzv. peruanske ali inkovske kulture na jugu noter v sedanje severozapadne province argentinske države. Ker bo treba bralcem enkrat popisati misijonsko zgodovino Amerike, se v tem letošnjem opisu omejujemo do časa, ko se je misijonstvo šele prav pričelo, torej ko so Španci stare kulture uničili in dali tudi misijonarjem možnost delovanja. Sledimo pa tudi tem visokim kulturam v dosedanji smeri: od severa proti jugu.

MEHIKA

Naseljevanje ameriškega kontinenta se je vršilo s severa na jug, kot smo to že v enem prejšnjih sestavkov povedali. Dejstvo, da so se prav v srednjem delu povzpeli Indijanci na izredno visoko civilizacijsko stopnjo, kakršne niso dosegli niti spodaj na jugu, niti zadaj na severu, je rodilo razne teorije o vmesnih nase-litvah iz Evrope, pa tudi iz Polinezije in to že v zgodovinski dobi, ko so v Evropi uspevale visoke kulture in ko so tudi Polinezijci v omiki dokaj napredovali. Dokazov za tovrstne teorije in hipoteze ni; taka mnenja niso popolnoma izključena, toda tudi iz Mehike in celo iz južnejših predelov Srednje Amerike vodijo zanesljive sledi zaenkrat samo na sever. To ne velja samo za prvotno naselitev pred 10.000 leti, ampak tudi za poznejša preseljevanja, ko so se že v Ameriki izoblikovali iz nekdanjih sibirskih Mongolidov novi narodi, pa spet iskali novih domovanj. Tako imajo današnji prebivalci ob jezeru Nikaragua velike jezikovne podobnosti z nekaterimi severnoameriški Indijanci. Veliki mehiški narod *Nahua* je pa soroden s Sonorci in Sošoni, ki smo jih srečali na ameriškem zapadu. Ena teh vej

Nahuovcev so bili Čičimeki in po njih so se imenovali Azteki "prave Čičimeke"; azteški cesarji so nosili celo pravi naslov "Čičimeka". Le-ti so zasedli med l. 1000 in 1200 po Kr. visoki planoti Mehike in Puebla, del Nahuovcev pa je že prej odrazil dalje proti jugu.

Zgodovina in pomešanost teh ljudstev sta sicer precej točno ugotovljeni ali obstojajo vsaj zelo verjetne domneve, vendar bi rabili za točnejši prikaz narodnostnih in kulturnih razmer v predšpanski Mehiki cele zvezke, če ne letnike našega lista, da bi jih mogli vsaj približno zvesto opisati. Potrudili se bomo, vsaj nekoliko pojasniti v kratkih besedah nekdanje in sedanje stanje. Azteki in Nahua so sorodna plemena, ki spet niso popolnoma enotna, ampak se delijo še v manjše plemenske skupine. Zavzemajo skoraj vso Mehiko, zlasti njen južni del, vendar so pomešani tudi z drugimi indijanskimi plesemi kot z Otomi, Taraski, Totonaki, Miksteki in Zapoteki, manjšimi naselji Hoka in Penutov. Tudi večji otok Mayevcev je ostal sredi azteškega ozemlja. Do današnjih dni so ohranjeni dosti dobri in čisti ostanke teh narodov. L. 1928 so našli še pol milijona Nahuovcev, po 300.000 Otomov, Zapotekov in Mikstekov, 80.000 Totonakov itd. Čeprav so se ti Indijanci marsikje zelo prilagodili Evropcem, se pa v drugih predelih otepajo krščanstva in evropske kulture. Našeti narodi so dejansko obstajali in še živijo, vsaj deloma. Drugače je pa s tzv. Tolteki. Tolteki niso bili posebno pleme, ampak Aztekom skupni pojm za vse njihove starejše kulturne predhodnike, zlasti za nosilce kulture Teotihuakan.

Najstarejša bolje znana kultura Mehike je bila kultura pletilcev košar, kot smo jo srečali v puebljih severnega zapada. Bili so to obenem marljivi nabiralci sadežev in najbrž že pridelovalci koruze. To kulturo delijo v dve razdobji; v starejšo zakotenško in mlajšo tikomansko. Ze-zakotenci niso bili samo poljedelci, ampak tudi že lončarji, tkalci, podobarji, a tikomanci so se v toku prvih stoletij po Kr. razvijali zlasti v stavbarstvu in zádobi njihova kultura potem v znanosti. Naziv teotihuakanska po velikih templih v tem kraju v bližini sedanjega glavnega mesta Mehike. Že v prvi dobi nastaneta dva templa: sončni in lunin; sončni je bil visok 64.5 m, zavzemal je površino 46.000 m² in oklepal površino 993.000 m³. V drugem razdobju so zgradili tzv. Kuecakuatlov tempelj, okrasili mestne hiše s stenskimi slikami in dvignili zlasti keramiko na visoko stopnjo. Višek je dosegla ta "tolteška" kultura ok. l. 1000 po Kr., ko so udrlj v te kraje Nahuovci s severa. Vdor ni bil enkrat, ampak posamičen in najbrž miren in je trajal nekako do l. 1200, ko so se končno Nahuovci kot Čičimeki, pa tudi v družbi drugih rodov tu trdno naselili. Nahuovci niso bili nekulturen narod, najsi svojih "tolteških" prednikov niso v vsem dosegali. Na splošno velja ta nahuovska kultura za tisto "čičimeško", ki so jo pozneje Azteki tako slavili poleg starejše tolteške. Ta čičimeška kultura je cvetela do l. 1430, ko so jo nadvladali že Azteki.

Azteki so po rodu nesporni Nahuovci, vendar najbrž ne toliko njihova narodnostna kot socialna, morda politična ločina. Kaže, da naši evropski pojmi njihovega socialnega bivanja sploh ne zajamejo. Ob vsej dobri poznanosti zgodovine, umetnosti itd. najdem v delih mehikanskih zgodovinarjev toliko domnev in hipotez s pripombami kot "morda, najbrž, verjetno" in pod., da je človeku, vajenemu nesporne evropske antične zgodovine, včasih res težko zavzeti pravilno stališče, dokler ne pozna položaja "na licu mesta". Azteki so se opirali na tolteško in čičimejsko tradicijo, najsi so prišli v te kulturne dežele kot na meji prežeči napadalci.

L. 1325 so ustanovili njihovi kralji na otokih mehiškega jezera svojo oblast. Pri tem so naleteli v sosedstvu tudi na "netolteške" in "nečičimeške" kulture svojih sosedov Zapotekov, Mikstekov, Totonakov itd., ki so prav v teh zadnjih predko-

lumbovskih erah tudi dosegli viške v svojem kulturnem razvoju, pa stojijo večkrat pod močnejšim južnim, mayerovskim vplivom kot pod okorelim mehikanskim. Z nastopom Aztekov na pozornici mehiške zgodovine se je v deželi marsikaj spremenilo. Azteki so bili vojaški "narod". Vendar po dobljeni zmagi sosednjih narodov niso podjarmili; z vojnimi ujetniki niso poznali usmiljenja in so jih uporabljali največ za krvave žrtve svojim bogovom, potem so pa sklenili s premaganci zvezne pogodbe. Manj kulturne sosedse so pa uporabljali za razna dela, postavim za gonjače na velikih lovih.

V notranjosti dežele, zlasti v pravi azteški državi, je bila najvažnejša hrana koruza, ki so jo kuhali in pražili. V slabih letinah so se izselili celi predeli na obale, kjer so poznali razvitejšo poljedelstvo. Domači živali sta bili purman in pes. Purmana so pripravili s posebnimi začimbami, psa pa niso samo jedli, ampak tudi bogovom darovali.

Niže ljudstvo je prebivalo v dosti skromnih domovanjih, kot najdemo podobna še dandanes v Mehiki. Višji sloji so si že v predazteških dobah postavljali mesta različnih tipov. Kot zidarji ogromnih palač so znali Mehikanci seveda obdelovati kamen in to je prihajalo ne samo iz roda v rod, ampak tudi iz kulture v kulturo. Cvetelo je prav tako reliefno kiparstvo. Za slikarstvo so uporabljali največ mozaično tehniko. Temu sorodni so izdelki iz raznobarnih ptičjih peres. Iz kovin so izdelovali filigransko orodje in zlasti nakit. Da je bilo lončarstvo prastaro, smo že omenili. Skoraj enako staro tradicijo je imelo tkalstvo. V dobah cvetočih kultur se menjavajo različna oblačila, po večini dolga in lahka; gornji del telesa je ostal v vročini večkrat gol. Popolna golota se je ohranila pri Huakstekih, ki so jih smatrali Azteki za barbare. Obuvala so bila največ nekakšne sandale. V navadi so bile poleg šminkanja različne telesne deformacije.

Zlasti Azteki so bili spretni trgovci, vandrovci, krošnjarji. Za potovanja v oddaljene kraje so uporabljali zemljevide. Organizirali so sejme in uvedli plačilno sredstvo, denar: kakaova zrna, zlasti prah itd. Ti trgovci so bili navadno le predhodniki vojakov, ki so nato zasedli trgovske postojanke, podobno kot v naših, sedaj slovenskih krajih, kjer so med Kelti in Iliri najprej nastale rimske trgovske kolonije, ki so pa dobile pozneje vojaško varstvo. Če so rabili Azteki več človeških žrtev, so jih te vojaške posadke v svojem okolišu nalovile in poslale v svetišča v središču azteške države.

Družabna ureditev azteške države je bila nekako fevdalna: cesar — plemstvo — suženj, tudi nižji poljedelec. Pri nekaterih drugih narodih, kaže, da so poznali neke vrste cehov, vendar je bil vrhovna oblast skoraj povsod monarh. Duhovniki, čarovniki in muzikantje so se najbrž rekrutirali iz višjih slojev, a bili deležni tudi višje vzgoje, zlasti v umetnosti pisave, ki so jo Azteki zelo izpopolnili, in v umetnosti koledarja.

Vzgoja otrok je bila pri Aztekih stroga, skoraj špartanska, kajti vsak moški naj bi postal nekoč silen bojevnik. Najprej je bila vzgoja v oblasti staršev, pozneje so se pa šolali —pač sinovi boljših krogov— v zavodih.

Iz prejšnjih kultur so prevzeli Azteki razne bogove in jih posplošili, se pravi razširili tudi v druge zvezne države. V Mehiki so prvotno prednjačili nočni bogovi (luna, zvezde), pozneje pa so jim postali enakovredni dnevi: sonce, dež, boginje studencev. Vsem tem so postavljali temple: stopničaste piramide, ki so jih radi prezidavali in povečavali in po potrebi na njihovih stopniščih klali človeške žrtve. Število žrtev je šlo na leto v desetisoče, čeprav domnevajo, da so španski pisci ob zavzetju azteškega cesarstva pretiravali, da bi tembolj opravičili špansko okupacijo, pa tudi krutost svojega vojevanja.

Zanimiva je pa gotovo tudi teorija o najvišjem bitju, ki so vanj verovali Azteki in drugi Mehikanci. To bitje je zaradi svoje vsemočnosti vzvišeno nad vsako človeško češčenje in mu zato niso niti postavljali svetišč, niti mu prinašali žrtev.

MAYA

Niže doli proti jugovzhodu se je razvila v teku stoletij druga kultura ali pravzaprav več časovnih kulturnih plasti na današnjih tleh velikega polotoka Yucutana, (katerega severozapadni del je sedaj del mehiške države), ter sosednje države Guatemale, pa deloma tudi še v sedanjih državah San Salvador in Honduras, zlasti v še vedno angleškem delu Honduras. Nosilec te kulture je bil vsaj v poznejšem času, recimo po našem srednjem veku, narod Maya, od katerega se je ohranilo do današnjih dni menda precej čez en milijon duš, pa so bili v kulturnem oziru že ob španski okupaciji precej popustili.

Zgodovinarji primerjajo predkolumbovske Azteke z našimi evropskimi Rimljani, Maye (ali morda Mayevce?) pa s starimi Grki. Azteki so bili namreč bolj vojaško in organizatorično delavni, Mayevci pa so bili umnejši stavbarji, umetniki in teologi. Vendar vemo o Mayevcih več iz ostankov njihove kulture kot iz pisanih poročil. Sicer je prvi mehiški škof Juan Zumárraga l. 1531 tudi že zažgal dosti azteških "knjig", vendar je to delo opravil prvi škof v Méridi, na severozapadu Yucutana, Diego de Landa, dosti bolj temeljito. Edine tri, takrat ne pužgane knjige pa pišejo samo o todobnih razmerah in se ne dotikajo mayevske zgodovine, kot poročajo o mehiški ohranjeni azteški kodeksi. Ker je bila mayevska kultura ob prihodu Špancev že v zatonu in vkljub prejšnjemu nasprotnemu razmerju tedaj precej pod azteškim vplivom, Mayi pa tudi niso nudili Špancem nobenega vojaškega odpora, tedanji Španci niso posvečali Mayevcem v svojih opisih dosti pozornosti, kot so jih Mehikancem, ki so jim bili kot bojevniki zanimivejši.

Na splošno razlikujejo arheologi tri kulture: predmayevsko, zgodnjo mayevsko in zadnjo mayevsko. Zgodnja kultura Mayev ima svoj razcvet nekako med leti 300 in 900 po Kr., a je pričela potem propadati. Njihovo središče je bilo v današnji Guatemali in sosednjih deželah. Propad so morda povzročili sovražni vpadi, še več pa so vplivale klimatske razmere. Kaže, da to miroljubno ljudstvo ni bilo neodporno samo proti človeškemu sovražniku, ampak tudi proti naravnim silam in je nazadnje cvetoče naselbine mayevske kulture prerastel pragozd. Mayi so se torej preselili na severozapad Yucutana, kjer so se jim pričeli dobrikati Nahuovci in vdirati mednje.

V prvi kot v drugi eri zidajo Mayevci mesta z akropolami. V prvi dobi so najbrž ta mesta bolj upravna in romarska središča, pozneje pa dobiva njih "mestni" del vedno večji pomen. Dognana so tudi že razna razvojna pota v oblikujoči umetnosti, ki jih pa tu ne kaže razvijati.

Državna struktura je bila po naših pojmih še slabotnejša kot pri Mehikancih. Morda je bila prej kdaj bolj trdna, toda nazadnje je razpadla v razne male državice. Nekatero so se obdržale globoko noter v špansko kolonialno ero, tako državica knezov Ica (Itza) noter do l. 1702. Nasprotno pa moramo priznati, da so druge državice že pred Španci prešle v nekakšno nadoblast Mehikancev, zlasti Aztekov.

Če torej mayevske arhitekture, kiparstva in slikarstva ne bomo podrobneje pisovali, najsi je njihova umetnost še tako visoka, pa omenimo vendarle nekatere druge vrline njihove kulture, ki imajo trdnejši pomen. Kakao so oni prvi kultivirali na način, kot je še danes v bistvu veljaven. Isto velja za nekatere druge sadeže.

V razvoju pisave so precej nadkrilili Mehikance. Bili so mojstri v črpanju vode in v gradnji hiš, kakršne so se ohranile v bistvu do današnjih dni.

Njihova družabna razdelitev sicer ni popolnoma jasna, vendar kaže vse, da socialne razlike — vkljub razdelitvi v majhne monarhične kneževine — niso bile tako globoke, kot pri Mehikancih.

V obleki in deformacijah so bili Mayevci Mehikancem precej podobni. Tudi v verovanju, kjer je najvišje bitje še bolj v ospredju verovanja in je sončni bog ob njem nekakšen oproda. Človeških žrtev Majejci ne poznajo, pač pa nekakšne religiozne maškarade in pa bogato obredno pesništvo.

M. M.

UREDNIKOVİ MISIJONSKI ZAPISKI

Marija — v nebesa vzeta

“Véliki Šmaren” (kakor je naš človek izoblikoval izraz za ta Marijin praznik) je res velik Marijin dan. Ne le, da je bila Marija v nebesa vzeta, ampak v tistem trenutku je bila tudi kronana za Kraljico nebes in zemlje, za Kraljico sveta, tudi misijonskega sveta, za Kraljico misijonov. Marija kot Kraljica misijonov bistveno sodeluje pri misijonskem delu, pri osvajanju sveta ne le za Kristusa, ampak tudi za Njo, pri gradnji Kristusovega in Marijinega kraljestva na zemlji, ki je Cerkev, Kristusova Cerkev in Marijina Cerkev... Misijonarji in ostali misijonski delavci osvajajo svet ne le za Kristusa, ampak tudi za Marijo, so ne le Kristusovi, ampak tudi Marijini borci. Njih geslo — naše geslo — pravzaprav ne bi smelo biti le “Svet Kristusu — Kristusa svetu” — marveč izpopolnjeno: SVET KRISTUSU IN MARIJI — KRISTUSA IN MARIJO SVETU! Goreče pojmo našo prošnjo Kraljici sveta:

Vôdi zdaj močna čete svoje,
vôdi do novih jih zmag!

Res vzorni misijonski krožek

Na tem mestu smo že poročali o ustanovitvi vikarijskega misijonske-

ga krožka v Slovenski vasi v Lanusu, ki si je nadel nalogo, dvigniti misijonsko sodelovanje tamkajšnjih rojakov na čim višjo stopnjo, primerno naselju, sredi katerega je zaživelo središče slovenske misijonske akcije v zamejstvu, Baragovo misijonišče. Danes lahko sporočimo, da je ta misijonski krožek doslej pokazal res izredno delavnost in učinkovitost: Najprej je bistveno sodeloval pri tako lepo uspeli letošnji misijonski tomboli, o čemer smo že poročali. Nato je pod vodstvom g. Viranta razprodal izredno veliko število loterijskih tablic za Baragovo misijonišče. Potem je potom odseka za DŠV, ki ga vodi gdč. Slavka Mehle, skoraj pri vseh Lanuščanih pobral udnino DŠV. Na Binkošti, misijonski dan bolnikov, je veliki množici rojakov, ki se je zbrala pri blagoslovitvi Baragovega misijonišča, razdelil podobice s pozivom k darovanju trpljenja za misijone. Zadnji čas pa je pod vodstvom g. Sušnika razprodal med rojaki Slovenske vasi in okolice veliko število Baragovih življenjepisov in tudi Knobleharjevih, tako da verjetno domala ni hiše v Slovenski vasi v Lanusu, da ne bi imela na mizi ali knjižni polici tudi dr. Jakličevega “Baraga”. Zdaj odsek pripravlja misijonsko kino predstavo, misli pa

tudi že na proslavo bližajoče se misijonske nedelje. — Vse kaže, da se bo misijonski odsek v Lanusu razvil v resnično vzorno misijonsko jedro, slovenskemu misijonskemu vodstvu v nemajhno oporo, vsem slovenskim središčem pa v pobudo k posnemanju.

Sklad 1957

Naši bralci, posebno še misijonski dobrotniki, bodo v tej številki našli objavljeno poročilo o dohodkih in izdatkih Sklada za vse slovenske misijonarje 1957 in bodo skupno s tistim, ki je moral izvesti razdelitev, ne več veselo ugotovili, kako mala vsotica pride na posameznega misijonarja, komaj kakih 30, 40 dolarjev letne pomoči. Misijonarjev in misijonark imamo v misijonih za današnje razmere precejšnje število, zato se tistih dobrih 2.000 dolarjev, ki ostanejo, odštevši vzdrževalnino domačinskih bogoslovcev, kar porazgubi. Misijonarji so sicer naravnost ganljivo hvaležni za vsako, tudi še tako majhno vsotico, a nam pa le mora dosti misliti dejstvo, da si s pomočjo 30, 40 dolarjev letno res ne morejo dosti pomagati. Ali ne bi mogli po svetu raztreseni Slovenci kaj več pomagati njim, ki se v imenu vsega naroda, onega v domovini in nas v tujini, bore na Kristusovi in Marijini bojni fronti, osvajajoč svet za Kristusa in Njo?

Misijonska nedelja 1958

Ta največji misijonski praznik se nam naglo približuje. Ne da bi pozabili na glavno: papeške misijonske družbe, se ta dan ogrejmo za izdatnejšo molitveno in duhovno pomoč slovenskim misijonarjem. Misijonska nedelja naj bi dosegla med nami v zamejstvu pred vsem ta sad, da se v

vsakem večjem naselju poživi ali ustanovi slovenski misijonski krožek, ki naj bi redno in smotreno deloval za širjenje misijonske misli, za papeške misijonske družbe in v pomoč slovenskim misijonarjem. Vsaj to!

Prva slovenska misijonska zdravnica

Misijonom moramo namreč skušati dati še veliko več, in to so novi misijonski poklici, na katere v zamejstvu premalo mislimo, dasi bi jih najlažje žrtvovali. Zato pa smo toliko bolj veseli vsakega, ki se izmed nas utrga v misijone, kamor je na primer pred meseci odpotoval primorski rojak Radko Rudež, ki tako zanimivo popisuje svoje prve misijonske doživljaje v primorskem "Katoliškem glasu", pa bi bili njegovih poročil zelo veseli tudi "Katoliški misijoni".

Na najlepši poti v misijone je prva slovenska "Misijonska zdravnica" iz istoimenske družbe, ki je 11. februarja letos delala prve zaobljube v South Shields, Anglija. To je dr. Janja Žužek, ki je že kot dijakinja v Ljubljani gojila misijonski poklic, ga čuvala in gojila na begunski poti, v ta namen doštudirala medicino, vstopila v znamenito družbo Misijonskih zdravnic in zdaj doživela lepo slovesnost prvih zaobljub, katerim je prisostvovala njena rodna in redovna sestra dr. Rezka Žužek, ki pa bo enako slovesnost doživela verjetno v mesecu avgustu. Obe upata kmalu postaviti z zdravljenjem duš in teles poganskih bratov in sester v Kristusu na širnem misijonskem polju. — Dr. Janji k prvim zaobljubam, ki so odločilni korak naprej na poti v misijone, "Katoliški misijoni" iskreno čestitajo in se z njo ter njenimi domačimi, kakor tudi z vsemi misijonskimi prijatelji, srčno veselijo dosežene milosti.

MISIJONSKO LETO 1957

Misijonsko leto traja od ene do druge misijonske nedelje: od oktobra do oktobra. V dvanajstih mesecih lanskega misijonskega leta, ki smo ga sklenili v oktobru 1957, stopajo v ospredje predvsem veliki splošni svetovni dogodki, ki z misijonstvom neposredno niso zvezani: madžarska vstaja, angleško - francosko - izraelski napad na Egipt, osvobodilna vstaja v Alžiru, mrzla vojna v Evropi in na bližnjem Vzhodu, čistka v Kremlju, medcelinski projektili, umetni sateliti krog zemlje, pa nevarnosti novega svetovnega spopada. Za misijonstvo je bolj kot vse to odločilnega pomena, da se onstran tega nič kaj jasnega obzorja bije druga, manj šumna, pa zato ne manj zagrizena bitka za osvajanje duš in razširjenje Cerkve božje; bitka, ki je na prenekaterih bojiščih naperjena čisto odkrito proti vsemu krščanstvu. Odločilna bitka, od katere izida zavisita prodor ali pa umik Cerkve v Aziji in Afriki.

Prav zato pa ta pregled lanskega misijonskega leta ni samo zmagoslavno poročilo o neslutelih uspehih. Kdor bi se pohujševal nad tem, naj pomisli, da gre za bitke, poraze in zmage — vojskujoče se Cerkve! Prepričanje, da je doba preganjanja za vselej mimo, je globoka in trda zmota.

V zadnjem misijonskem letu so bile glavne težave in prepreke uspešnemu misijonskemu apostolatu naslednje: nekrščanska rasna politika v Južni Afriki, podržavljenje katoliških šol v Sudanu, komunistična zmaga na indijskem jugu, pa ustanovitev "Zveze rodoljubov", s katero hočejo kitajski komunisti doseči ločitev kitajske Cerkve od Rima.

JUŽNA AFRIKA: Zamorci ne bi smeli biti v cerkvi skupaj z belimi

Rasna politika v Južnoafriški Uniji je lani rodila nov državni zakon, ki je v polnem nasprotju z ustavnimi določili o verski svobodi v tej širni državi. V februarju 1957 je minister za domačinske zadeve, Mr. Verwood predložil v kapskem parlamentu zakonski osnutek o odnosih do črnkega prebivalstva po mestih (Native act). Po tem osnutku je črnecem prepovedan vstop v vse cerkve, ki so jih pozidali po letu 1938. Predlog je rodil poplavo odločnega nasprotovanja. 26. februarja je nadškof iz Kapskega mesta, msgr. McCann, ki je v svoji škofiji od 1938 naprej posvetil devet novih cerkva, izjavil časnikarjem, da novi zakonski osnutek očitno krši ustavni člen o verski svobodi, pa da bodo vse njegove cerkve dot doslej še naprej odprte za vse katoličane ne glede na njih rasno pripadnost. Nadškofovi odločni in jasni besedi so enako sledili še vsi drugi južnoafriški škofje.

Cerkveno stališče v tem pekočem vprašanju je več kot jasno: vsi ljudje smo si pred Bogom docela enaki; cerkve so namenjene vsem katoličanom, naj je že kateri koli barva njih kože; izključiti domačine iz katoliških svetišč bi pomenilo — odpovedati se osnovnemu nauku o cerkveni edinosti; nova zakonodaja je zato krivično poseganje svetne oblasti na docela versko,

Iz južnoafriških misijonov: Župan mesta Carolina, kjer deluje naš p. Albin Kladnik, v razgovoru s tamkajšnjim škofom, ob priliki blagoslovitve cerkve, ki jo je p. Kladnik pozidal s pomočjo slovenskih rojakov.

cerkveno področje; edinole cerkveno učiteljstvo — pa nihče drugi! — ima pravico odločati, kdo sme in kdo ne sme v cerkev.

Z uzakonjenjem omenjenega osnutka je takoj vstalo vprašanje: koga bo zadela kazen za prestop? Duhovnika, ki črncu dovoli vstop v cerkev, ali črnca, ki je prestopil cerkveni prag? Škofje so odgovor na to vprašanje že objavili: duhovščini in vernikom so sporočili, da morajo biti cerkve dostopne vsem brez izjeme, pa da edinole oni sami — škofje — prevzemajo vso odgovornost za to odločitev; zato naj ni duhovščina, ni verniki ne bodo v skrbeh zaradi morebitnih posledic.

Novi zakon je samo korak naprej v omejevanju pravic domačim črncem, politika, ki jo tako zagrizeno nadaljuje južnoafriška vlada. Če iščemo vzroka, je treba priznati, da je krivda izključno na belih: ti in samo ti so pri volitvah dali oblast v roke črncem sovražni sedanji vladi. Največja zanimivost pa je v številkah: v Južnoafriški Uniji, ki obseže province Kapsko kolonijo, Natal, Orange in Transvaal, je belih, reci in piši — 2.850.000; črncev pa čez 9 milijonov, kak milijon mešancev in 400.000 Indijcev. Rasna politika ima tedaj svojo oporo v manj kot 3 milijonih ljudi! Prav zato pa

je 25 južnoafriških škofov, ki so se v lanskem juliju zbrali na vseškofovski konferenci v Pretoriji, pozvalo ne vlado, marveč belo prebivalstvo, naj stori vse, da vlada svojo dozdanjo krivično in škodljivo rasno politiko spremeni, dokler je še čas. V nasprotnem primeru utegne priti v državi do prave katastrofe. Škofovska poslanica vsebuje v glavnem naslednje osnovne misli: Vso pravico imajo vsi Afričani brez razlike, da neovirano sodelujejo v političnem, gospodarskem in kulturnem življenju v deželi; nihče jih ne more in ne sme za vse čase potisniti na stopnjo manjvrednih brez izgleda na dvig in prospeh. Več kot očitne razlike med posameznimi družabnimi sloji onemogočajo takojšnje in popolno izenačenje; zato je tudi povsem jasno, da mora priti do preosnove postopoma. Nujno pa je, da odgovorni z dejstvi dokažejo, da je preosnova dejansko že v teku. Med žrtvami škodljive rasne politike so tisoči in tisoči črncev, ki v svojem obupu nočejo čakati na mirno rešitev, pa zato vse svoje upanje polagajo v komunizem; pripravljeni so začeti tudi revolucijo, čeprav tvegajo z njo svojo lastno pogubo. Tako se tedaj škofje v polno obračajo na belo prebivalstvo; brez belih namreč nobena vlada ne more začeti s preosnovo družabnega življenja v Južni Afriki.

SUDAN: Država poddržavila misijonske šole

V južnem Sudanu je hartumska vlada poddržavila katoliške šole.

V Sudanu živi okrog 10 milijonov ljudi. Od teh jih 7 milijonov, ki so po veri skoraj sami muslimani, pripada severu. Ostali 3 milijoni, pogani izvečine, pa žive v treh južnih provincah, ki so: Gornji Nil, Bahr al Ghazal in Ecuatoria. Jug predstavlja tretjino celotnega sudanskega državnega ozemlja. Razdeljen je v šest cerkvenih pokrajin; eno vodi domača sudanska duhovščina. V teh provincah živi skupno 200.000 katoličanov.

Skoraj po razglasitvi sudanske republike, je hartumsko časopisje začelo z gonjo proti misijonarjem, ki jih je označilo za imperialiste, kateri se poslužujejo državnega denarja za širjenje svoje vere s pomočjo šol, zraven pa skušajo razklati deželo. Vse tjale do avgusta 1955 se vlada ni dosti menila za te klevete. Takrat pa je izbruhnila vstaja na jugu. Upor je bil naperjen proti severu. V neredih, ki jih je vlada krvavo zadušila, je žalostno končalo 336 severnih Sudancev, razen dveh sami muslimani. Brez pomišljanja je časopisje vso krivdo za upor zvrгло na katoliške misijonarje. Uradna preiskava, ki so jo vodili kristjan, musliman in pogan, pa je dokazala, da so bili resnični vzroki za vstajo političnega, ne pa verskega značaja; predvsem pomanjkanje zaupanja v državne uradnike, ki so prišli s severa. Sicer pa so bili med uporniki i muslimani i kristjani i pogani. Uradno vladino poročilo, ki so ga 10. oktobra 1956 objavili, je očitno izkazalo popolno nedolžnost katoliških misijonarjev pri uporu. Navkljub vsemu pa je vlada odločila poddržavljenje misijonskih šol na jugu in misijonarjem prepovedala poučevanje.

Škofe, ki so bili v perečem vprašanju pripravljeni razpravljati s prosvetnim ministrom, so 13. februarja poklicali v Hartum, da bi jim tam minister Sayed Zaida Arbab sam sporočil, kako bodo s 1. aprilom, ko se bo spet začel pouk, vse katoliške šole prešle v državno last in pod državno

Iz Srednje Afrike: papeški delegat v razgovoru z domačini.

Vodstvo. Vlada je dovolila edinole razpravljanje o načinu izročitve šol državi.

Ne spuščamo se v razmišljanje o žalostnih dogodkih v južnem Sudanu. Omejimo se le na prikaz različnega stališča, ki ga v pogledu šolstva zagovarja po eni strani Cerkev, po drugi pa sudanska država.

Cerkev ima vso pravico poučevanja; katoliški starši pravico, da izberó šolo, ki naj njih otroke vzgaja; škofje svojih šol ne morejo prepustiti tujim rokam, ker so katoliške šole cerkvena imovina; brez predhodnega odobrenja Svete stolice je sleherni sporazum nemogoč.

Docela nasprotno pa je stališče sudanske vlade: edinole državi gre pravica vzgoje sudanske mladine; vzgoja pa je stvar notranje politike, ki ne dovoli nobenega tujega vmešavanja; če hočejo misijonarji sodelovati pri stvarjanju skupne blaginje v državi, morajo spoštovati vse državne zakone in jim prav nič ni zato potrebno dovoljenje Svete stolice; vlada ima določen namen, da uvede v deželi en sam učni načrt; edino po tem načrtu je mogoče vzgojiti sudanske otroke v koristne in zveste državljane njih nove domovine. Finančna stran vprašanja: vse šole, ki so pozidane z delno ali s celotno državno podporo, vlada lahko podržavi; ostale, ki so jih pozidali misijonarji s pomočjo zasebnih, a od države nepriznanih nabirk, prav tako zapadejo podržavljenju; pa tudi če je bila nabirka za zgradbo šole povsem zakonita, se država lahko zavoda polasti za primerno odškodnino.

Skupek vsega je ta, da je vlada vse misijonske šole podržavila. Od 1. aprila do 15. majnika je država zasedla čez 200 vaških šol, 40 osnovnih in 3 normalke. Denarno vrednost vseh katoliških šol v Sudanu cenijo na 3 milijone dolarjev.

Vlada je z zanikanjem pravice, ki jo ima Cerkev, da uči, in z odvzemanjem možnosti staršem, da izberó šolo svojim otrokom, kakršno hočejo, očitno prekršila eno osnovnih svoboščin v ustanovni listini Združenih narodov, katerih član je tudi Sudan.

V tistih dneh, ko je prišlo do podržavljenja, je "Morning News" objavil odločen protest sudanski vladi, protest, ki sta ga v imenu 3 milijonov južnih Sudancev sestavila in podpisala nek južni senator in državni poslanec. "Za-plemba katoliških šol", ugotavlja v omenjenem protestu, "bo samo povečala prepad med jugom in severom".

Uvodničar najmočnejšega hartumskega dnevnika "Al Ayam" pa je po vrnitvi z obiska po sudanskem jugu 29. aprila v svojem časopisu zapisal, da je "katoliška Cerkev država v državi, ki si hoče podjarmiti Sudan," hkrati pa je vladi priporočil, "naj izžene neljube goste, ki hočejo gospodariti v hiši, katera jim je nudila gostoljubje". Mislil je katoliške misijonarje...

Ne moremo se po vsem tem ubraniti vtisa, da skuša sudanska vlada načrtno in čimprej islamizirati 3 milijone južnih Sudancev.

INDIJA: Komunisti napredujejo

Lani si je komunizem v Indiji izvojeval prvo trdno izhodiščno postojanko za bodoči pohod po vsej neizmerni hindujski državi. Trd boj bodo morali voditi odslej vsi, ki se bodo skušali neprijetnega zajedalca otresti. Kako se je zakonito vzel do oblasti?

1. novembra 1956 je zaživela jezikovna delitev, ki jo je osrednja delhijska vlada priznala za vseh štirinajst držav Indijske zveze. Lani pa so indijskemu državnemu zemljevidu zadali dokončno podobo. Za konec februarja 1957 so pripravili splošne državne volitve, ki naj bi trajale tri tedne. Čez 120 milijonov volilcev je moralo oddati svoj volilni glas na 200.000 voliščih. Izid je pokazal naslednje odstotke: 47 kongresni stranki ministrskega predsednika Nehruja; komunistom pa 10. Tako ima na skupno 488 sedežih v "lok sabha" — indijski zvezni parlament — v New Delhi Nehrujeva stranka 365 poslancev, komunisti pa 27.

A Indijska zvezna republika sestoji iz 14 Zveznih držav; vsaka si voli tudi svoj lastni pokrajinski parlament. Najmanjša teh držav, čisto na jugozapadni indijski obali, je Kerala. Po naše se provinci pravi "Kokosova dežela". Je pa ta država hkrati tudi najbolj krščanska pokrajina v vsej Indiji. Po veri je od skupnega števila 13 milijonov prebivalcev 8 milijonov pripadnikov hindujske vere, 2 milijona muslimanov, pa 3 in pol milijone kristjanov, med njimi 2 milijona katoličanov. Kakšna je katoliška moč v tej državi, nam bo jasno, če pomislimo, da je v ostalih 13 Zveznih državah vsega skupaj komaj 3 milijone katoličanov! V Kerali je najbolj razširjeno krščansko šolstvo. Podatki iz leta 1955 navajajo, da je od skupno 6000 šol v Ke-

Visoki državni oblastniki na salezijanski prireditvi v Tirupatturju, Juž. Indija.

rali, 3000 v zasebnih rokah; te izvečine vodijo kristjani, najvažnejše in najpomembnejše med njimi — katoličani. Misijonarji so bili tukaj že izdavnopravi pionirji katoliške vzgoje.

Zbog dokaj nepopolnega volilnega zakona pa se je ob zadnjih volitvah namerilo, da so si komunisti v keralskem pokrajinskem parlamentu zadobili kar 65 sedežev spričo 63, ki so jih izvojevale vse druge stranke skupaj. To navkljub temu, da so rdeči na volilni dan odnesli komaj 35 odstotkov vseh oddanih glasov. Takšna moč v parlamentu jim dovoljuje absolutno večino z malenkostno razliko 2 glasov njim v dobro. Le tako so mogli osnovati v Kerali docela komunistično vlado.

Prvo komunistično zagotovilo po zmagi je bilo: "Vladali bomo v skladu z vsemi členi indijske ustave (ta je ista v vseh štirinajstih državah); v verska vprašanja se ne bomo vmešavali". Dogodki pa so izkazali vse kaj drugega! Kar so katoličani pričakovali že koj spočetka, se je tudi v resnici zgodilo: prvo, kar so komunisti ukrenili, je bila vojna napoved katoliškim šolam. Zakonski osnutek, ki so ga v ta namen rdeči pripravili, pooblašča vlado, da po lastnem preudarku podržavi vse zasebne zavode in jih spremeni v državne šole. In to z odškodnino, pa tudi brez nje!

Ta tiranski totalitarizem je izzval splošno razburjenje. Hindujci in muslimani so se v odločnem protestu pridružili kristjanom. Po vsej Indiji so začela velika protestna zborovanja proti omenjenemu zakonskemu osnutku. 26. avgusta lani je šlo v protestnem sprevedu po Trivandrumu, ki je

keralska prestolnica, s črnimi zastavami čez 100.000 ljudi iz vseh koncev in krajev Kerale. Šestnajst keralskih škofov, ki so pobrali komunistično ro-kavico na odkrit boj, je izjavilo, da se bodo odločno uprli vsemu totalitar-nemu kovarstvu, ki skuša šolstvo spremeniti v državni monopol. Ustvarili so tudi poseben odbor za obrambo katoliškega šolstva.

Navkljub vsemu pa so komunisti s svojo večino dveh glasov v začetku lanskega septembra zloglasni zakonski predlog izglasovali. Zakon bo zadobil vso veljavnost, če ga bo potrdil tudi indijski državni predsednik. Če se bo to zgodilo, bo katoliško šolstvo v Kerali izginilo: katoliške šole bodo zana-prej vrela brezbožne materialistične vzgoje! Čez vse žalostno pa je, da ta boj proti katoliškim šolam vodi odpadli katoličan Jožef Mundaserry, bivši profesor na katoliškem univerzitetnem kolegiju sv. Tomaža v Tričurju; ta je pozneje zajadral v komunizem; danes je rdeči prosvetni minister v Kerali. V svoji gonji proti katoliški vzgoji je javno zatrjeval, kako bo "njegova za-konodaja za vselej pomedla s katoliškimi šolami". Cilj je jasen preveč: uni-čiti krščanstvo, na njegovo mesto pa ustoličiti marksizem.

In vendar je uvajanje državnega monopola nad šolstvom v očitnem nasprotju z indijsko državno ustavo, ki so ji komunisti obljubili spošto-vanje in priznali vso veljavo. Ustava namreč dovoljuje manjšinam usta-navljanje lastnih šol in jim zagotavlja tudi državno podporo.

Precejšen vzrok za komunistično zmago v Kerali je nedvomno tudi v dokaj čudni zunanji politiki Nehrujeve vlade, ki se naravnost poteguje za čim srčneje odnose s komunističnimi vladami in z naravnost kraljev-skim sijajem sprejema goste iz Sovjetije in rdeče Kitajske, s tem pa seveda nehoti prepričuje Indijce, da je komunistična vlada enakega spoštovanja vredna kot demokratična.

Katoliške Cerkve ne napadajo samo v Kerali. Knjige kot je, postavimo, "Azija in zapadna nadvlada" — napisal jo je znani indijski zgodovinar Panikkar, pa anketa, ki jo je v osrednji Indiji proti misijonarjem izpeljal poslanec Niyogi, napadajo krščanstvo in ga kažejo kot orodje zapadnega imperializma in kulturni napad na Indijo. Polagoma ta zagotavljanja zgo-dovinarjev in oblastnikov najdejo plodna tla v indijskih nepoučenih mno-žicah. Nič čudnega, če začno ljudje v misijonarjih zreti nevarne hinavce, v domačih katoličanih pa prave narodne izdajalce.

KITAJSKA: Prizadevanja za ločitev kit. katoličanov od Rima

Na Kitajskem si komunistična vlada na vse sile prizadeva, da bi ustva-rila domačo, od Rima ločeno Cerkev. Že celih osem let se komunizem zagri-zeno bije prvenstveno s katoliško Cerkvijo. Izbral si je v ta namen nič novo taktivo: razklati katoličane in priznati manjšino "naprednih" spričo brezbrambnih množic. Če naj verjamemo kitajskim komunistom — kdo dru-gi pa sme na Kitajskem govoriti? — je razpad katoliške Cerkve že dognano dejstvo; komunisti se samo še trudijo, da bi nevednim množicam to dejstvo dokazali...

Zbor kitajskih begunčkov.

Ustanovili so posebno "Rodoljubno zvezo kitajskih katoličanov". 240 zastopnikov katoličanov, ki so se sami postavili in so jih poklicali rdeči v Peking, je 2. avgusta lani odobrilo pravila te zveze. Objavili so že imena odbornikov in osrednji odbor, ki se je prvič sešel dan pozneje, je na vso naglico odobril sklepe, kot je tale: vsak član zveze je dolžan, da ovađi vse desničarske katoličane, ki širijo zmotno mišljenje (se pravi, vse kar ni komunistično!) in v skladu s tem mišljenjem tudi ravnajo.

Zanimivo pa je, da so med 240 katoliškimi zastopniki zasledili tudi "desničarske elemente reakcionarne in protikomunističnega mišljenja."

Zveza zagotavlja svojo pripadnost katoliškemu verskemu nauku in moralnim načelom, hkrati obsoja papeža kot imperialista, kolonialista, sovražnika komunizma in zato pretrga vsakršno "politično" zvezo z Vatikanom. Nobena skrivnost, da skuša biti Rodoljubna zveza povsem politično društvo, "pri katerem Vatikan nima nobene besede". Vsak katoličan pa dobro ve, da je to "politika", ki se ji pod nobenim pogojem ne sme pridružiti.

Kaj je pravzaprav ta Rodoljubna zveza? So katoliški zastopniki zares prostovoljno šli v Peking; so v resnici govorili to, kar komunistično časopisje trdi, da so izjavili? Krivično in prenagljeno bi bilo, če bi jih

kar takoj in površno sodili in obsodili. Res je prav gotovo, da teh 240 zastopnikov še dolgo ne predstavlja 3 milijonov kitajskih katoličanov. Res pa je tudi, da so ti zastopniki, katerih imen komunisti niso objavili, dokazali čudovito hrabrost in da so za ceno osumljenja in celo zapora na zborovanju javno nastopili proti vsakršni ločitvi od Rima.

” Navkljub zagotovitvam odličnih obiskovalcev, kot je predsednik belgijskega parlamenta, na Kitajskem ni verske svobode. V pretresljivem pismu roté šanghajski katoličani kristjane v svobodnem svetu, naj ne hodijo v obisk na Kitajsko, ker da jih bodo komunisti sramotno preslepili. Noben obiskovalec do danes še ni videl žrtev. Že dve leti je zavoljo svoje zvestobe Cerkvi v komunistični ječi šanghajski škof. Krivda? “Porazna” vrsta obdolžitvev in ves proces proti njemu, kot tudi municija, ki da so jo našli v škofijskem dvorcu, in razkrita zarota... vse je samo široko zasnovana in ogabna burka.

Človek se zgrozi ob spoznanju, da se na Kitajskem komunistična in brezbožna vlada postavlja za varuha Cerkve, ko pa jo hkrati razbija, da bi jo uničila; ista vlada s pravim cinizmom dolži papeža, da seje razdor med kitajske katoličane!

Na videz nedolžni in vabljeni naslov “Rodoljubna zveza” nima kaj opraviti z rodoljubjem, kajti edini resnični njen namen je, namesto katoliške Cerkve na Kitajskem vpostaviti kitajsko razkolniško Cerkev, da tako pravo docela ugonobi.

Pred komunistično tiranijo je delovalo na Kitajskem 14.000 misijonarjev: duhovnikov, misijonskih bratov in sestrá. Kitajcev je bilo 8500, inozemcev pa 6000. Danes je tam le še 7 inozemskih duhovnikov — 4 od teh so v ječi! — in 11 frančiškank misijonark Marijinih, ki v Pekingu skrbje za vzgojo otrok iz družin tujih diplomatov. Misijonarji, misijonski bratje, redovnice in svetni duhovniki kitajske krvi pa so se znašli pred izbiro: ali zvestoba Cerkvi ali pa sramotna pripadnost nečemu, kar komunisti svetohlinsko nazivljejo “domovinska ljubezen”.

Končni cilj komunizma je vpostavitvev materialističnega brezboštva. Že celih osem let se materialistično brezbožna vlada na Kitajskem na vso moč trudi, da bi s korenino izruvala iz kitajske duše sleherno versko čustvo. Časopisju ven in ven ukazujejo, naj tako in drugače spet znova premelje že tisočkrat obrabljeno trditev: “Bog je samo izmišljotina, ki jo je znanstveni materializem treščil ob tla. Ne bo Bog rešil Kitajske, rešila jo bosta komunizem in slepa pokorščina vsem ukazom predsednika Mao Tceja.”

“FIDEI DONUM” IN STATISTIKA

Vse te prepreke misijonskemu apostolatu niso osamljeni primeri, zemljepisno omejeni na kake zakotne predele. Nasprotno! Pričajo o globoki in široko razpredeni sovražnosti do krščanstva. To sovražnost neti po eni

Iz salezijanskih zavodov v Hongkongu: Dirigent je naš rojak g. Stanko Pavlin SDB.

strani kratkovidni nacionalizem, po drugi pa komunistični imperializem, ki se je kot gnusen oljnat madež raztegnil čez Azijo in Afriko.

Napak pa bi bilo, če bi mislili, da so v današnjem misijonskem delu zgolj težave. Cerkev napreduje sicer počasi, a zanesljivo. To je vsemu misijonsko čutečemu svetu v veliko in iskreno tolažbo. Najpomembnejši misijonski dogodek v lanskem letu je papeževa misijonska okrožnica "Fidei Donum". Je nekaj kot mobilizacijski ukaz vsemu katoliškemu svetu za sveto osvojitve Afrike in misijonskih pokrajin sploh. Okrožnica bo zanesljivo rodila velike in zmagovite uspehe, bolj ko jo bodo katoličani razumeli in se po njej ravnali.

V Afriki še vedno čaka na rešitev 85 milijonov poganov. Prav velikanški uspehi v zadnjem petdesetletju vzbujajo največje upanje. Res je, da v črno Afriko s silnim zagonom vdirajo brezbožni materializem, islam, materialistična civilizacija s svojo brezdušno tehniko, pa protestantske ločine, ki so za kristjana vsega obžalovanja vreden in boleč pojav. Res pa je tudi, da je prodor katolicizma naravnost čudovit. V 210 misijonskih pokrajinah, ki jih upravlja Propaganda in kjer je v začetku našega veka živelo komaj pol milijona katoličanov, živi danes 16 milijonov vernih katoliške Cerkve. Domači duhovniki so lani dosegli število 1688, bogoslovcev v 33 višjih sementiških je 1425, domačih črnskih škofov pa 20. Visoko število, če pomislimo, kako so v začetku stoletja misijonarji komaj sanjarili o možnostih do-

mače duhovščine. Danes deluje v Afriki, v pokrajinah Propagande, 10.812 duhovnikov, ki so člani 30 različnih narodnosti. Če odštejemo svetno duhovščino, so redovniki 66 redovnih družb. Francozi, Belgijci, Irci in Holandci imajo v Afriki čez 1000 duhovnikov vsaka narodnost. Afrika se tako naglo bliža Cerkvi, da so v mnogih pokrajinah misijonarji v težki zadregi, kako ugoditi vsem, ko prosijo za krst. So misijoni, kjer pride na enega misijonarja 2 do 3 tisoč vernikov! Razumljivo potem, zakaj sv. oče s takšno nujno kliče nove duhovnike, nove poklice in zraven prvič pozivlje v misijonsko delo laične misijonarje. Vse te številke pa kaj na splošno in precej površno kažejo podobo katolištva v Afriki. Da bo podoba popolnejša, dodajmo še 38 cerkvenih pokrajin, ki niso v območju Propagande. S temi vred je celotno število katoličanov v Afriki 20 milijonov spričo 216 milijonov celotnega prebivalstva.

Okrožnica "Fidei donum" prvenstveno govori o Afriki. Ne pozaoblja pa tudi ostalih misijonskih dežel v svetu, kjer so potrebe prav tako velike in pomoč nujna. Lani so na Propagandi izdelali tudi misijonske statistike iz dežel, ki se pno od Indije vse tja do Pacifika. V veliko zadoščenje naj je slehernemu misijonskemu delavcu, da je v teh pokrajinah skupno 31 milijonov katoličanov, 16.000 večinoma domačinskih duhovnikov, pa čez 3000 bogoslovcev.

Če prištejemo še afriške katoličane, lahko mirno zatrdimo, da živi danes v misijonskih deželah že čez 50 milijonov katoličanov. Lani je bilo samo v pokrajinah, ki jih upravlja Propaganda, v škofo posvečenih spet 8 domačinov. Dokaz, da katolištvo v misijonskih deželah poganja vedno globlje korenine.

SKLEPNA MISEL

Težavne prepreke, ki se stavljajo na pot, pa statistike, ki so v bistvu sicer razveseljive in tolažilne, stvarjajo videz, da hodi Cerkev v misijonskih deželah le počasi in težko svojo pot. Mogočne sile zla premorejo neizmerne množine ljudi, orožja in denarja, medtem ko se morajo sile dobrega, v vednem pomanjkanju za delovne roke in sredstva, nekako sprijazniti z ubijajočo počasnostjo.

Če je vse to res, ne spodtikajmo se ob Cerkev, marveč ob kristjane same. Naša je krivda, velika in težko odpustljiva!

Misijoni revščino trpé! Prav je, da se že enkrat s to mislijo sprijaznimo in se o nji prepričamo. Za letošnjo misijonsko leto premorejo vse tri papeške misijonske družbe skupaj komaj 21 milijonov dolarjev.* Na prvi pogled se zdi to število morda visoko, pa je v resnici docela nezadostno za misijonsko življenje v 700 misijonskih pokrajinah našega planeta, pa za vzdrževanje vseh nujnih ustanov, od semenišč do sirotišč. Kako skromna vsota je 21 milijonov dolarjev, nam bo bolj jasno, če povemo, da so pri Združenih narodih tri glavne organizacije: za vzgojo, zdravstvo in delo (Unesco,

* Seveda tu ni všteto ničesar tega, kar posamezne redovne družbe in druge misij. ustanove dajo in porabijo za misijone.

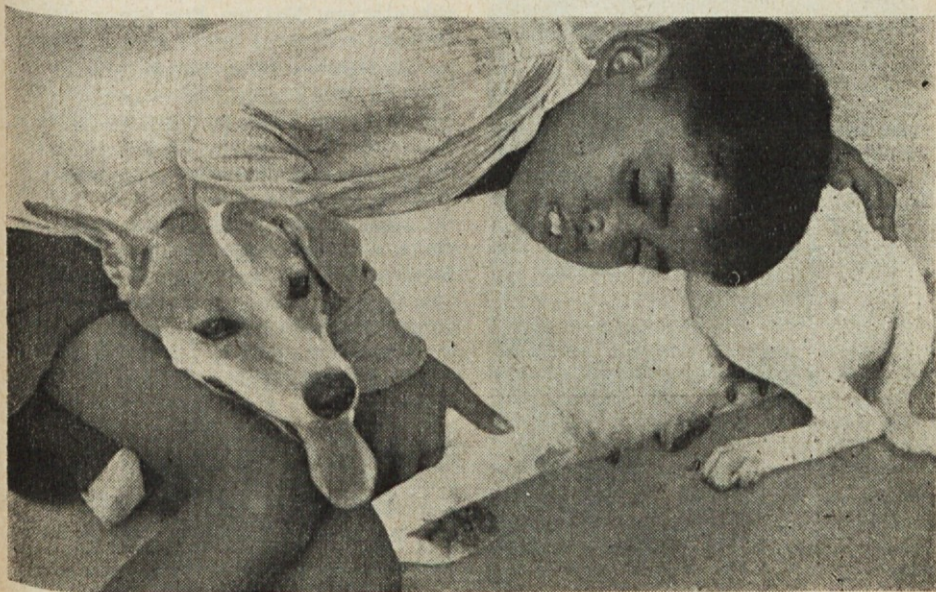
Oms in Oit) nakazale za svoje letošnje delo 44 milijonov dolarjev! Smešna vsota teh 21 milijonov dolarjev ob misli, da so U.S.A. samo za prevoz 34.000 madžarskih beguncev potrošile lani 30 milijonov, pa da so stroški za vzdrževanje mednarodne policijske vojske v Gazi — šest tisoč vojakov desetih narodnosti! —, ki naj prepreči nov spopad med Izraelci in Egipčani, pokazali številko 35 milijonov dolarjev. Kaj je teh 21 milijonov za celo leto apostolskega dela v misijonih, če pa je Kremelj na lanskem mladinskem kongresu v Moskvi, ki se ga je udeležilo 30.000 mladih ljudi, za svojo brezbožno propagando potrošil 50 milijonov dolarjev? Se mar zavedamo katoličani, da z malenkostno osebno žrtvijo lahko rešimo vesoljni svet?

Misijonsko delo pa napreduje počasi tudi zaradi obupnega pomanjkanja misijonskih moči. Sveti oče v lanskoletni božični okrožnici resno opominja ves katoliški svet, da utegne biti vsakršno odlašanje naravnost usodno. Kje naj si Cerkev nabere duhovnike, misijonske brate, redovnice in laične misijonarje? V Cerkvi ni obvezne službe. Kako, da ni več prostovoljcev? Se bo res zgodilo, da nam bo bodoči rod očital, kako smo zapravili Afriko, ker smo ozkega srca? Naj se zgodi, da bo misijonska zgodovina naših dni zaslovela kot svarilni zgled izgubljene priložnosti?

Bog ne daj! Vsi verniki — za vse nevernike: vsi za eno, sveto, apostolsko, vesoljno Cerkev!

(Po uradnih podatkih agencije "Fides".)

Dva prijatelja...

IZ PISEM SLOVENSkih MISIJONARJEV

S krajšim pismom se je uredniku oglašila iz Vredendale (Afrika) misijonska sestra ALOJZIJA ŠTEH:

Težko se pripravim k pisanju: dela na misijonu imam čez glavo. Smo pa tu samo tri misijonarke, ki moramo za vse druge skrbeti. Ena je Čehinja, ena pa domača Afričanka. Vse tri delamo za isti cilj in z isto vneto: skrbimo za vzgojo tukajšnjih črnih otrok: 90 dečkov in 55 deklic. Vsi ti otroci so v popolni oskrbi na misijonu. Lahko si predstavljate, kako je to delo naporno. K temu moram skrbeti še za vso kuhinjo — za otroke in za misijonarje. Veliko se zdaj trudimo z zidavo nove velike in lepe cerkve, ki jo postavljamo. Stroški so veliki. Zato porabim tudi to priložnost, da potrkam na slovenska srca in prosim za kakršno koli denarno pomoč. Vsak dar nam bo

M. Vincencija Novak z eno svojih sirot

zares dobrodošel. Priporočam Vam v molitev moje delo, posebno pa še vso našo tukajšnjo mladino, ki jo je tako težko vzgajati zaradi mrzlega in veri sovražnega okolja. Zaupam v božjo Previdnost in sem prepričana, da bo Bog poklical še nove misijonarje, ki bodo nadaljevali na tem polju, kjer smo mi začeli.

Misijonska sestra ELIZABETA POGORELC, ki deluje na misijonu Pella v Južni Afriki, piše:

Že lani sem prejela v dar od Misijonske zveze lepo knjigo "Dhaulagiri". Silno ste me razveselili s tem slovenskim branjem. Skoraj je nisem mogla odložiti, dokler je nisem do kraja prebrala. Res bi skoraj ne verjela, če bi ne brala črno na belem: Slovenec, naš rojak torej, osem tisoč metrov visoko v himalajskih gorah... Prejela sem tudi 40 dolarjev iz misijonskega sklada. Tudi za to bogato in tako potrebno darilo se vsem dobrotnikom in misijonskim prijateljem iz srca zahvaljujem. Naj jim Bog vse poplača z obilnimi milostmi! Denar smo tu na misijonu porabili za nakup zdravil in nekaterih drugih zdravniških potrebščin: bolnikov nam nikoli ne zmanjka. Obiskujemo jih ob nedeljah, kolikor nam pač čas in delo to dopuščata. Ti ljudje so nam iz srca hvaležni za vsako pomoč, saj pa smo tudi edini, ki jim sploh pomagamo in se zanje menimo. So potrpežljivi in dobro prenašajo svoje trpljenje. Če jih takole vprašujem, kako jim gre, mi navadno odgovarjajo nasmejano: Hvala, sestra, dobro; lahko bi bilo še slatše, pa kot vidite, še živim... Sami dobro veste, da nismo brez težav na našem misijonu. Najbolj nas to skrbi, če se homo morali res umakniti, kot nam preté. Domačini še dolgo niso zrela za samostojno misijonsko in javno delo, vsaj pri nas ne. Evropsko - južnoafriški poklici so sicer zelo odlični, a prav redki. Prav iz srca priporočam vsem sloven-

M. Vincencija Novak iz Južne Afrike med svojimi prvoobhajanci.

skim misijonskim prijateljem to našo srčno stisko in skrb v molitev. Molite, da bomo starejši misijonarji še lahko nadaljevali na dosedanjem področju z našim apostolatom, pa da bi bil mladi rod, ki bo moral naše delo prevzeti, stanovitven in neustrašen. Inozemskim misijonarjem namreč več ne dovolijo vstopa v Južno Afriko... Iskren Bog plačaj za Kat. misijone. List je zlat nosilec novic in slovenska vez z nami. Zahvalim se tudi gđc. Hudolin iz U.S.A., ki je s svojimi misijonskimi sodelavkami večkrat že zbrala slovensko branje zame in ga poslala, pa tudi denarni dar v znesku 10 dolarjev!

Iz dveh pisem, ki jih je pisala uršulinka m. KSAVERIJA LESJAK, iz misijona Randfontein, v Transvaalu (Južna Afrika), povzemamo:

Tu pri nas se oblači na vseh straneh. Položaj naših šol je nestalen. Kako dol-

go bomo še obstali na postojankah, ne vemo. Dekliški zavod z višjo šolo v naši bližini bodo morali ob koncu letošnjega leta — zapreti... Naše sosesre v Krugersdorpu morajo zapreti svoj zavod; lahko pa bodo za zdaj še nadaljevale s šolo za vnanje gojenke. Tukaj do zdaj še nismo prejele odgovora na našo prošnjo za nadaljevanje pouka pri nas. V maju mesecu bodo volitve odločilnega pomena za katoliško šolstvo v Južni Afriki. Priporočam vse naše težave v molitev!

Ob začetku novega šolskega leta v februarju se nam je udrl strop v šoli. Lep začetek, kajne? Imeli smo potem precej časa polne roke dela s popravili. Zdravje se mi je kar popravilo, odkar mi je hrvaški zdravnik dr. Vidrić rešil življenje — brez operacije. V teh dneh sem bila skupaj s s. Brigito Bregar OSU. Napravila je slovesne obljube. Je zelo delavna in zvesto Bogu služi. Molite za nas!

Z daljšim, zanimivim pismom nas je iz Glen Cowie (Južna Afrika) razveselil tudi misijonski brat VALENTIN POZNIČ F.S.C.

Z novim letom so vse naše katoliške šole tukaj postale docela zasebne. Vsa skrb zanje je zdaj izključno na misijonskih ramah: država ne bo dala nobene podpore več. Smo pa še v tej nevarnosti, da nam šolo vlada vsak trenutek lahko zapre. Po nekaterih misijonih se je to že zgodilo... Že pred leti smo kupili 18 milj vstran od misijona malo farmo, kjer smo takoj postavili šolo z dvema prostoroma in stanovanjem za učitelja. Šola je bila od vsega početka zasebna. Lani pa smo sklenili pozidati tam tudi stanovanje za misijonarja, ki naj bi bil za stalno v tistem kraju in bi, v primeru, da bi nam vlada šolo zaprla, potem na svojem domu zbiral otroke k pouku. Mene so seveda vpregli v zidavo misijonarjeve hišice. Že v lanskem novembru sem začel s tistim delom. Poskrbel sem za nov vodnjak, pa tudi malo tovarnico za opeko sem kar na licu mesta postavil; stroški se tako mnogo zmanjšajo. Dnevno izdelamo kakih 450 kosov opeke. Teden pred božičem sem že postavil zidove nove hiše, zdaj pa je hiša že pod streho. V kratkem bo dokončana in se bo misijonar lahko vselil. Vesel sem, da je vse lepo uspelo. V veliko zadoščenje nam je vsem, da smo si vsaj zasilno nekako zagotovili bodočnost s to gradnjo: tudi če nam šolo zapro, bomo delali naprej!

Prejeli smo tudi pismo misijonarke s. VINCENCIJE NOVAK O.S.Urs. iz Keimoesa v Južni Afriki. Med drugim piše:

Žetev na misijonskih poljih je zrela, a kje naj dobimo delavce, da bodo sad pospravili? Posebno nas skrbi naša mladina. V tukajšnji šoli imamo 400 otrok. A kadar se nam vrnejo s počitnic, je kot da moramo vse znova začeti: okolje, v katerem so svoj odmor preživeli, je izkvarjeno in na mlade duše izredno slabo vpliva. Res, veliko jih je dobrih, a veliko tudi takšnih, ki so od nas sicer dobri od-

šli, pa so se pozneje izgubili... Pred dobrim mesecem je reka Oranje spet preplavila bregove. Ponovilo se je tisto izpred treh let: povodenj nam je uničila vsa polja in ves posevek. Na več krajih je bila voda široka 6 km. Zdaj se že nekaj tednov mučimo skupno s 40 najetimi delavci, ki delajo na poplavljenih poljih. Polja so prav zaradi povodnji iz leta v leto manj rodovitna: voda nanese namreč velikanske količine peska, ki potem vsako plodno rast zamori... Seveda nam pa naša krstna knjiga prinaša veliko veselje in resnično lajša skrbi in težave: letos smo vpisali že 154 duš več. Daj Bog, da bi mu vse te duše zveste ostale! Med novokrščenci je tudi 22 protestantov. Zadnja dva meseca so vsak dan porabili dve uri za katekizem. Vsako nedeljo jih hodim tudi jaz učiti na zunanje postaje, kjer se jih zdaj spet nad 100 pripravlja na krst. Postavili smo jim tudi lepo šolo, kjer uče kar štirje učitelji... Najlepša hvala za Kat. misijone, ki jih redno prejmem in mi povedo toliko lepega in zanimivega. Vsem misijonskim prijateljem se priporočam v molitev in jih iz srca pozdravljam!

Iz Indije je pisal v začetku leta jezuitski misijonski brat JANEZ UDOVČ:

Sem ravno v Kalkuti, pa se mi nudi priložnost za pisanje. Tu začno s posli šele med 10 in 11 dopoldne, zato lahko tale čas koristno izrabim.

Semkaj sem prišel zaradi bližajočega se novega šolskega leta, ki se prične pri nas v Darjeelingu v začetku marca. Moram mnogokaj poskrbeti, nakupiti, urediti. Na mojih ramah je oskrba vseh šolskih knjig in drugih za internat najnih potrebščin. Poleg tega pa se mi nudi lepa priložnost za obisk naših slovenskih misijonarjev, ki tu po Bengaliji raztreseni delujejo, pa večkrat pridejo v Kalkuto. V našem tukajšnjem jezuitskem kolegiju (v Kalkuti) so kar trije Slovenci: oo. Demšar, Erlich in brat Lukan, na župniji sv. Ignacija pa za župnika oče Cukale. Srečal sem tudi pp. Vizjaka, Se-

Štirje slovenski jezuitski misijonarji so se sešli pri bratu Udovču v Darjeelingu pod Himalajo. Od leve na desno so: Br. Vidmar, br. Udovč, o. Demšar in br. Drobnič

deja, Poderžaja in Polgarja. Tudi brat Šmid je tu, na zdravljenju. Taka srečanja se mi zde ne le razveseljiva, marveč tudi zelo potrebna: drug drugega tako navdušujemo za delo, potožimo o težavah in si dajemo pogum.

Da sem letos šele tako pozno prišel po opravkih v Kalkuto, je vzrok moja nepalska "predstava". Za začetek februarja sem namreč v kolegiju v Darjeelingu z nepalskimi gojenci pripravil, seveda v njih jeziku (igro sem sam prestavil), predstavo "Mlini pod zemljo". Uspeh je bil lep, dvorana nabito polna, ljudje res navdušeni. To je tudi eno izmed sredstev — gledališče namreč —, ki nam odlično pomaga pri našem misijonskem apostolatu.

Prav danes smo šli Šmid, Lukan in jaz na obisk k p. Cukaleju, ki je v svoji fari izredno aktiven. Zelo vesel nas je bil.

Razložil nam je ustroj karitativnega dela v župniji, pa tudi na lastne oči smo se prepričali, kako res prav mu je prišla vsa slovenska pomoč, da je z njo tako lepo uredil svoje dispanzerje za siromake. V teh zdaj čudovito uspešno deluje misijonarka s. Terezija iz Skoplja s svojimi soredovnicami. Ta nova misijonska družba, ki ji pravijo "Misijonarkę ljubezni do bližnjega", je v resnici ena najsvetlejših točk v zgodovini našega misijonstva. Naj jih Bog obilno blagoslavlja pri delu! S svojim karitativnim delom so našle odprto pot do indijskega srca in značaja. Četudi so jih premnogi dolgo gledali kot pravi kamen spódtike, so danes že tudi mnogim drugim starejšim misijonarjem in misijonarkam prav navdih pri njih zasnovah in podvigih... Za konec februarja bom zaposlen kot član ocenjevalne komisije pri cvetlični raz-

stavi, ki jo državna florikulturna družba vsako leto priredi v Kalkuti. Tudi ta plat mojega delovanja je v zvezi z misijonstvom: misijonarji se tudi v teh predmetih lahko izkažemo in spoštovanje do našega dela, pa naš ugled pri ljudeh, posebej še pri izobražencih, vidno raste... Vsem prav lepe misijonske pozdrave!

Iz Hongokonga se je oglasil salezijanski misijonar, g. STANKO PAVLIN.

V našem novem postulantadu imamo zdaj skoraj sto postulantov. To je velika številka, če pomislite, da naša kitajska provinca zdaj obseže samo še Hongkong in Macao (Filipini in Vietnam več ne spadajo k nam). Na tem novem polju gremo kar korajžno naprej. Muzika, šola, katehumeni — to je moj misijonski vinograd. Vleči v navdušenjem in prizadevnostjo naprej to kitajsko mladino, da pride do Boga in do zveličanja, to je moja naloga. Za Božič smo imeli precejšnjo misijonsko žetev med gojenci, pa tudi med odraslimi. Še več jih je bilo za praznik lurske Matere božje. Povejte vsem našim misijonskim prijateljem in

Afriški šolarčki s svojo učiteljico.

sotrudnikom, da njih žrtve in rožni venčci, ki jih molijo za misijone, ne gredo v izgubo: rode obilne in lepe sadove!... V maju bo šel verjetno v Evropo na krajši počitek gospod Andrej Majcen. Na Goriško sem poslal za petdesetletnico ustanovitve tamkajšnje Marijine družbe poseben magnetni trak, na katerega smo tukaj posneli moj govor in petje tukajšnjih gojencev. Če Vas v Buenos Airesu tudi takšna stvar zanima, mi samo sporočite, pa nas obodo kaj kmalu tudi naši argentinski Slovenci lahko poslušali — v kitajščini...

Iz Pakistana je pisal misijonar p. ALBIN MIKLAVČIČ S.X. Obžaluje, da mu ni bilo mogoče poslati kakega darila za misijonsko loterijo. Zahvaljuje se za darove iz misijonskega sklada in dodaja:

Moje življenje je spet v starem tiru: spet sem zdravnik v dispanzerju, ki ga bom skoraj odprl tukaj. Seveda pa nimam prav nobenega upanja, da bi posekal dr. Janeža na Formozi... Dispanzer, četudi nimamo bolnišnice, bo prav gotovo v veliko pomoč pri našem delu tukaj. Pa ne mislite, da bom zdaj, ko se lotevam zdravniške umetnosti, zato molčal in ne boste od mene nobene novice več prejeli: ne. Prav kmalu se bom kaj oglasil s kakim daljšim pismom o našem življenju in delu tukaj. — Lepo se vsem slovenskim rojakom priporočam v molitev!

Kratko je o svojem delu v Bombayu (Indija) sporočil tudi misijonar NACE KUSTEC S.D.B., ki piše:

Tukaj v Bombayu se kar dobro počutim. Podnebje je veliko milejše kot v Tirupatturju. Tudi fantje, med katerimi zdaj delam, imajo nekoliko višjo izobrazbo in so veliko bolj zapadnjaški kot naši seminaristi v Tirupatturju. So zelo pridni in lepo molijo. So pa veliki filatelisti: zato se obračam na naše rojake v Južni Ameriki, če bi mi lahko poslali kakšne rabljene znamke tamkajšnjih držav. Fante bi s tem zelo razveselili... Prav lepe pozdrave!

Slika zgoraj kaže cerkvico na misijonu San Leonardo v indijanskem naselju na argentinsko-paragvajski meji. Spodaj: Misijonarke Mariborske šolske sestre, ki na tem misijonu delajo, s skupino indijanske mladeži pred sestrsko hišo.

K slikama na ovitku: Naslovna stran kaže budistični kip v Bangkoku; sliko so poslale slovenske uršulinke, ki tam delujejo. Slika tu zgoraj: Vietnamski pastirček.

IZ VSEBINE

Nevarnosti pri izbiri poklica - Prvi koraki - Maksimilijan Kolbe - Bog ljudstva Nkundo - Dispanzer sv. Ignacija - Misijonski darovi - Poročilo o skladu 1957 - O narodih in ljudstvih v misijonskih deželah (Mehika in Maya) - Urednikovi misijonski zapiski - Misijonsko leto 1957 - Iz pisem slovenskih misijonarjev.

“Katoliški misijoni” so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, “Slovenske misijonske zveze”. Izdaja ga ‘Baragovo misijonišče’. Urejuje Lenček Ladislav - Upravlja Franc Buh CM. - Naslov uredništva in uprave: Montes de Oca 320, Bs. Aires, Argentina. Tisk: “Federico Grote”, Montes de Oca 320 (Lenček Ladislav CM.). S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA “KATOLIŠKIH MISIJONOV”

V Argentini 60 pesov; v U.S.A. in Kanadi 2.50 dolarja; v Italiji 1.400 lir; v Avstriji 40 šilingov; v Angliji in Avstraliji 1 funt; v Franciji 800 frankov. Drugod 2.50 dolarja.

MISIJONSKE TISKOVINE SE PLAČUJEJO NA SLEDEČIH NASLOVIH

Argentina: Franc Buh CM., Misijonska pisarna Montes de Oca 320, Buenos Aires.

U. S. A.: Rev. Charles Wolbang CM., St. Vincent's Sem., 500 East Chelton Ave., Philadelphia 44, Pa. — Rudi Knez, 13810, Eaglemere, Cleveland 10, Ohio. — Mary Vavpotič, 1923 W. 22nd Pl., Chicago 8, Ill. — Anica Tushar, Box 731, Gilbert, Minn.

Kanada; za Toronto: Rev. John Kopac CM., 594 Manning Ave, Toronto 4 Ont. — Rev. Martin Turk, 545 Mahon Ave., North Vancouver, B. C.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte s. Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar CM., Rue de Sèvres 95, Paris (VI).

Avstrija: Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, P. St. Kanzian i. J. Kärnten, Austria. — Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drau. D. P. Camp. Kärnten, Austria.

Avstralija: Franc Vrabc, Archbishop's House, West Tee. Adelaide, S. Australia.

V ostalih deželah sprejemajo naročnino iz prijaznosti slovenski dušni pastirji.

Registro de
la Prop. Int.
No. 528.263

CORREO
ARGENTINO
Suc. (B)

TARIFA REDUCIDA

CONCESION 5612

Director responsable: Lenček Ladislav C.M.
Domicilio legal: Cochabamba 1467
Buenos Aires